

November 2008

Št.

030

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna urednica:

Špela Razpotnik

Izvršna urednica:

Katja Bizjak

Tehnična urednica:

Maja Vižintin

Uredniški odbor:

Maruša Bertonec, Bojan Dekleva,

Tomislav Gruden, Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Jakob Harisch, Janez Kompare, Maja Kozar, Bojan Kuljanec,

Andrej Mesarič, Toni Meško, Miran Možina, Marko Nakrič,

Urban Tarman, Tanja Vuzem

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Maruša Bertonec, Matilda M. Dobro

Ilustracije:

Matilda M. Dobro, Janè, Nik Knez, Marjan Kolenc,

Damjan Majkič, Pero, Damijan Sovec, Tjaša Žurga

Fotografiji na ovitku:

Jaka Adamič, Dnevnik

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 20 EUR, v tujini pa 40 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: kraljiulice@gmail.com

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

Novost! SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --

Urad za mladino -- MOVIT -- Urad Vlade za komuniciranje --

Urad za enake možnosti -- FIHO

Podprto s subvencijo Islandije, Lihtenštajna in Norveške preko Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma.

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

vsí drugačni
vsí enakopravni

eea grants
norway grants

Uvodnik:

SPOŠTOVANE BRALKE IN BRALCI ČASOPISA KRALJI ULICE!

foto: Nona

Pred vami leži že 30. številka časopisa Kralji ulice. Kako čas beži! Neverjetno, toda resnično ... Čas, v katerem živimo, ni prav nič prijeten za nikogar izmed nas, saj ima vsakdo svoje skrbi, svoja hotenja ter tudi potrebe ali želje, ki se včasih komu izmed nas uresničijo, nekaterim pa pač ne. Že dolgo časa je minilo, odkar je izšla prva številka našega časopisa – naj omenim, da se je to zgodilo na sredo, 8. junija 2005. Takrat nismo vedeli niti sanjali o tem, da se bo iz te prve številke porodilo društvo Kralji ulice, ki je nato nastalo 5. septembra istega leta, in da bomo izdali že toliko števil, kot smo jih. Lahko mi verjamete, spoštovane bralke in bralci, da je to za nas velik uspeh, ki govori o tem, da pri nas v društvu Kralji ulice zares delamo, da se ukvarjamo z vsemi mogočimi dejavnostmi, v katerih pa imate pomembno vlogo tudi vi, predvsem s svojimi ponudbami. Tukaj predvsem mislim na oblačila, obutev, hrano ... In kar je najbolj pomembno: sprejeli ste naš časopis kot za svojega, ga redno kupujete ter s to gesto pripomorete vsakič znova k temu, da naš časopis živi, da imamo denar za tisk in, kar je še najbolj pomembno, da tudi naši prodajalci zaslužijo nekaj denarja zase. S tem je zeljnata glava cela, koza tudi, prav tako volk sit – seveda v šali. Brez vaše podpore naš časopis ne bi nikoli izšel.

V tem časopisu lahko najdete vsemogoče zgodbe ljudi, ki so na dnu družbene lestvice demokratičnega življenja, kjer se ne znajdejo. To društvo je bilo ustanovljeno tudi zato, da na nek način pomaga vsem tem ljudem odpreti oči, da se splača živeti in delati, čeprav se je včasih v naši družbi težko pobrati, saj marsikdo gleda na nas brezdomce kot na neke ljudi, ki se jih je treba izogibati. Vendar s(mo)o ravno tako ljudje, kot so drugi. Z gotovostjo lahko trdim, da so med brezdomci ljudje različnih poklicnih profilov, da so nekateri mladi, veliko je starejših, ki so brez zaposlitve. Te večkrat ne morejo dobiti – ne zaradi nesposobnosti, ampak zgolj zaradi starosti. Na tem mestu bi morala družba nekaj narediti ... Tudi tako, da bi se zgradila stanovanja za brezdomce. Družba bi najprej morala poskrbeti, da ne bi bilo več nikogar na cesti (kot so brezdomci), pa morda bi malo manj denarja lahko šlo za orožje ter več za reševanje perečih stanovanjskih problemov. Po mojem mnenju ne potrebujemo tako veliko orožja, saj smo v isti družini, kot so Nemci, Italijani ali Francozi ter Američani. Torej: sprašujem se, kdo nas bo napadel, da potrebujemo toliko orožja?

V našem društvu skušamo reševati probleme, vendar nam to včasih uspe, včasih pa ne ... Zavedamo se tega, da nas čaka še mnogo dela in da se bodo problemi reševali počasi. Lahko samo rečemo, da se bomo potrudili, saj že imamo stike z nekaterimi institucijami, s katerimi sodelujemo in bomo še sodelovali. Upamo le, da se bo položaj brezdomcev vsaj toliko izboljšal, da bodo lahko tudi oni živeli človeka vredno življenje. Na tem področju je treba samo delati in še enkrat: delati!

Da ne bom pisal samo o resnih stvareh, vam bom za konec napisal nekaj smešnega, in sicer šalo na račun brezdomcev. Kaj je največji optimizem? Največji optimizem je to, da ima brezdomec, ki sedi na klopi v parku, v rokah revijo Moj dom.

Vaš humorist in enigmatik,
Gregor B. Hann

DO 0,5 ODSOTKA DOHODNINE, KI VAM JO ODMERI DRŽAVA ZA PRETEKLO LETO, LAHKO NAMESTO DRŽAVI ODPSTOPITE DRUŠTVU KRALJI ULICE. TO STORITE Z OBRAZCEM ZAHTEVA ZA NAMENITEV DELA DOHODNINE ZA DONACIJE (MF-DURS OBR. DOHZAP ŠT. 3), KI GA S SVOJIMI PODATKI (IME, PRIIMEK, NASLOV, DAVČNA ŠTEVILKA IN PRISTOJNI DAVČNI URAD) POŠLJETE NA DURS. NANJ NAPIŠETE, DA BI DEL DOHODNINE RADI NAMENILI DRUŠTVU ZA POMOČ IN SAMOPOMOČ BREZDOMCEV KRALJI ULICE – PRI TEM DODATE ŠE NAŠO DAVČNO ŠTEVILKO, KI JE 23956046, TER DOLOCIŠTE ODSOTOK DOHODNINE, KI GA ŽELITE NAMENITI KRALJEM ULICE (DO 0,5 ODSOTOKA). HVALA!

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 NOVINARSKO POROČANJE O UŽIVANJU NEDOVOLJENIH DROG
- 5 KULTURNI PIŠ UNIVERZE POD ZVEZDAMI KRALJEV ULICE
- 6 DELAVSKA RADIJSKA ODDAJA
- 7 ENA TURISTIČNA
- 8 SOCIAL-EGO TURBULENCA
- 8 ULIČNI FAKS
- 9 TATU ZGODBA
- 10 NAŠ JE PA MARKO!
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 F-MAIL
- 17 NADoGLAS
- 18 SOL IN KOPER
- 19 PROJEKCIJA FILMA VIRDŽINA
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 PAMFLET
- 21 KRALJ IN KRALJ
- 22 ENIGME IZ STIGME
- 23 GOGIJEVA KOLUMNA
- 24 KJER VRTNICE SVETEGA FRANČIŠKA CVETIJO ...
- 25 DRUGE VOLITVE PREDSTAVNIKA PRODAJALCEV
- 25 IME MI JE JABOLKO
- 26 PRED 100 LETI
- 26 ODNOSI MED KUPCI IN PRODAJALCI KRALJEV ULICE
- 27 PISMA BRALCEV
- 27 SMS-KOMENTARNICA
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

To sem jaz:

ALEŠ V.

foto: Matilda M. Dobro

Star sem 25 let, prihajam iz okolice Celja. V Ljubljano sem prišel 21. oktobra lansko leto zaradi iskanja stanovanja. Ker stanovanja nisem našel poceni, sem pristal na cesti. V tem času sem bival v različnih bazah.

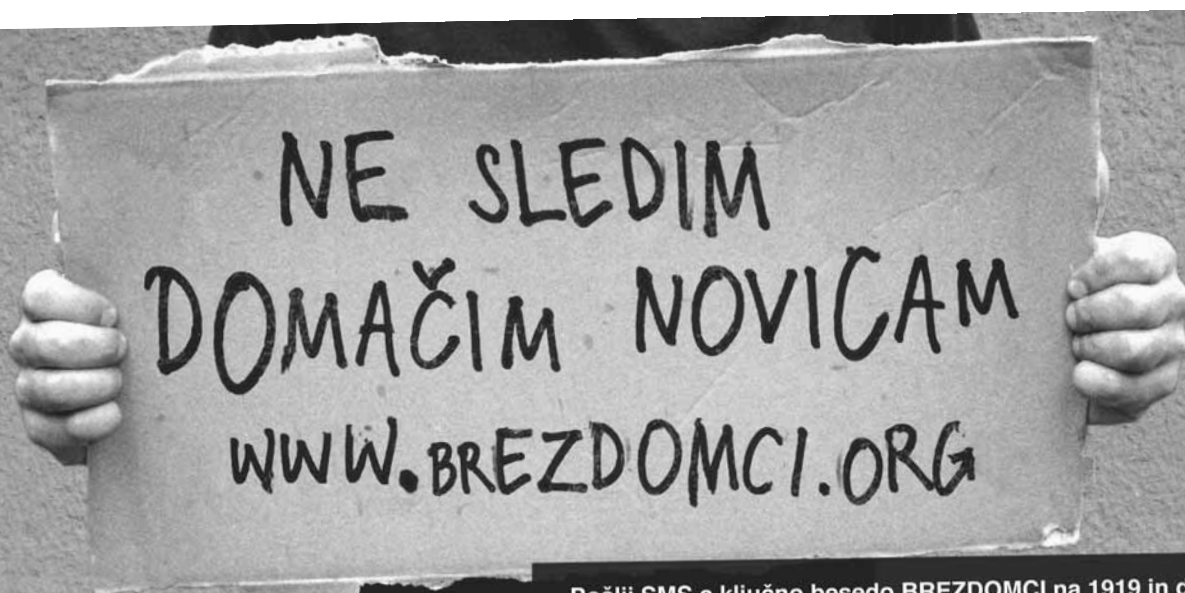
Letošnje leto, ne vem točno kdaj, sem dobil kužka Rona, ki je trenutno moj edini ljubljeneček. Skupaj sva imela različne prigode, bila sva tudi v hribih, na Triglavskih sedmerih jezerih. Ljudje ga zelo občudujejo, pravijo, da je maneken.

Poleg psa imam zelo rad motorje. Imel sem tudi motor, pa ne enega, ampak dva – in z BMW-jem sem potoval po vsej Evropi. Bralcem sporočam, da naj čim večkrat kupijo naš časopis Kralji ulice, saj s tem pomagata brezdomcem in širite ljubezen med vsemi.

Aleš V.

03
KRALJI
ULICE

**LETOŠNJE LETO, NE VEM TOČNO KDAJ, SEM
DOBIL KUŽKA RONA, KI JE TRENUTNO MOJ EDINI
LJUBLJENČEK. LJUDJE GA ZELO OBČUDUJEJO,
PRAVIJO, DA JE MANEKEN.**

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

NOVINARSKO POROČANJE O UŽIVANJU NEDOVOLJENIH DROG

04
KRALJI
ULICE

V mesecu po volitvah se je v medijih pojavilo nesorazmerno veliko število prispevkov o uživalcih prepovedanih drog glede na predvolilno obdobje. Ali je to le polnjenje medijske praznine ali pa pritisk na politike v smeri spremembe zakonodaje drog? Zdi se, da stil poročanja sicer bolj pelje v smeri prvega. V prispevkih, kot so bili (predvsem) v oddajah Svet na Kanalu A in (delno) v Trenjih na POP TV-ju, lahko opazimo, da novinarji potrjujejo že tako negativno javno mnenje o uživalcih nedovoljenih drog. Novinarsko poslanstvo naj bi bilo čim manj pristransko obveščanje in poročanje, vendar opazimo, da v nedavnih prispevkih prevladujeta uporaba slikovitih izrazov in dramatiziranje. »Šokirani gremo naprej,« reče novinarka komercialne televizije, ko vstopa v bazo, to je ponavadi zapuščena stavba, kjer ljudje prebivajo, spijo (in morda tudi uživajo droge); v nedavnih prispevkih pa so ti prostori poimenovani kot »narkomanska legla«, »heroinski kotički«, »drogeraška zbirališča«. S tem novinarka zadane v samo bistvo tovrstnega poročanja: usodnost, dramatizacijo in demonizacijo.

Vprašljiva je etičnost novinarstva, ki zlorablja poročanje o uživanju in uživalcih drog za dvigovanje gledanosti. Prispevki – namesto ponujanja, predlaganja rešitev in alternativ – izpostavljajo problem, s prstom kažejo na uživalce drog, ki se jih obsoja, demoralizira in razosebi. Problem, ki je izpostavljen v prispevkih, ni predstavljen kot problem samih uživalcev, ki iščejo miren kotiček, ampak kot problem navadnih, delavnih, poštenih ljudi, ki ne uživajo drog in se počutijo ogrožene. Ti so seveda pozitivni, za kontrast pa so tu grešni kozli – uživalci drog. To je pristransko poročanje, kjer se ljudje delimo na dobre in slabe, na neuživalce in uživalce prepovedanih drog. Že v preteklosti so uredniki in avtorji prispevkov na podlagi prohibicijske in represivne politike namenili največ pozornosti uspehom pri preganjanju kriminala, povezanim z drogami in strašljivimi zgodbami, ki jih uživanje povzroča. Droge se tako v času uspešnega policijskega dela znajdejo na prvih straneh časopisov, s katerih v oči bodejo naslovi, označeni kot »šokantno«, »nezaslišano«. Pomembnejše in manj pogoste v medijih pa so zgodbe, ki uživalce drog opogumljajo in motivirajo za drugačno

življenje in v javnost vnašajo pomembne informacije, ki spodbujajo delovanje vseh nas, pa naj bomo uživalci drog ali ne.

ALTERNATIVA »HEROINSKIM GNEZDOM«

SO VARNE SOBE

Po štirih prispevkih na Kanalu A, ki so govorili o »heroinskih gnezdih«, so šele v oddaji Trenja strokovnjaki omenili varne sobe. Za varno uživanje drog je namreč potreben prostor, kjer se zagotovijo sterilen pribor in higienski pogoji, saj v nasprotnem primeru lahko pride do tveganih okužb. Na Zahodu, na katerega se tako radi sklicujemo, zmanjšujejo tveganje z varnimi sobami. Če bi pri nas uvedli varne sobe, bi se število odvrženi igel zmanjšalo, prav tako bi se zmanjšalo število »narkomanskih legel«.

foto: Tomislav Gruden - GTS

NEKAJ PRIMEROV POROČANJA

Na kratko bomo razmišljali o pomenu dveh konkretnih novinarskih izjav, ki sta se znašli v prispevku komercialnega medija v mesecu septembru, ter o prikitem razumevanju, ki ga prinašata.

1. PRIMER: *Ljubljanska narko scena, ki se jo »razkriva«*

Prvič: Tukaj je v ozadju dojemanje uživanja drog kot neke scene s skupnimi značilnostmi (posploševanje, ki poenoti skupino uživalcev drog, ki uporabljajo različne droge na različne načine in niso nujno del kake »scene«).

Drugič: Dojemanje uživanja drog kot zločina oziroma kaznivenga dejanja, ki se ga razkriva v spektakelski maniri (očitno

z izbiro besede »razkrivanje«): podmena je, da je uživanje drog kaznivo dejanje kar samo po sebi, kar pa po Kazenskem zakoniku (KZ) to ni, saj je le posedovanje nedovoljenih drog po KZ-ju prekršek.

2. PRIMER: *V štirih mesecih na heroinu*

To je izjava zasebnega detektiva, ki je zasledoval gimnazijca ali gimnazijko po naročilu staršev. Ta je izostajal od pouka in po štirih mesecih pristal na heroinu. Problem v prispevku ni morebitna neresničnost tega primera oziroma detektivovih zaznamkov, da človek lahko v štirih mesecih pristane na heroinu, temveč je problem v tem, da je to edini navedeni primer v prispevku, ki še poudarja moralno paniko, zaskrbljenost staršev in usodnost uživanja drog. Novinarji zmeraj izberejo določen primer in ga s tem lahko povzdignejo na raven splošnega zakona. Zato je potrebno poiskati več različnih vidikov (v tem primeru več različnih poti »k in od« uživanja drog), da bo novinarstvo čim manj subjektivno. Zakaj ni bil izbran drugačen primer ali več primerov? Verjetno zato, ker ne bi ustrezali kontekstu prispevka, ki odraža ustaljeno razumevanje: od cigarete in marihuane do heroina. Vemo, da vsi ljudje, ki kadijo marihuano, gotovo ne začnejo uživati tudi trdih drog.

Mogoče pa si starši tako pogosto zatiskajo oči pred otrokovim uživanjem drog prav zato, ker se tako poudarja usodnost uživanja? Zmanjšanje dramatizacije in s tem demonizacije uživanja drog deluje preventivno in omogoča pogovor o le-teh. Lahko navedemo še nekaj primerov, kot so: *otrok zabredel v vse bolj razširjeno drogeraško sceno; zdaj bomo prikazali nekaj naravnost osupljivih heroinskih gnezd (...) le streljaj od parlamenta; tu je precej nevarno hoditi, pa kljub temu vstopimo ...; tukaj, v takšnih okoliščinah nekdo dejansko živi; kot v filmu na zabojniku dnevni obrok; skozi pekel heroinskih legel; starši so očitno prepuščeni sami sebi; legla so uspešno zazidali ...*

ZAMENJAVA PERSPEKTIVE

Šele v Trenjih na POP TV-ju se po več kot tednu senzacionalističnega poročanja perspektiva končno začne premeščati iz okvira spektakularnosti in dramatizacije v informiranje javnosti. Poudarja se nujnost različnih in številnih programov za prenehanje uživanja nedovoljenih

drog (t. i. visokoprazni programi), ki bi povečali možnost individualne izbire, pomembnost preventivnega dela, informiranje, in prav tako se poudarja težo programov, ki delujejo kurativno oziroma so v podporo aktivnim uživalcem drog (t. i. nizkoprazni programi). Ko mediji poročajo o ljudeh, ki so že tako negativno označeni, bi lahko bili bolj

preudarni, če želijo s svojim poročanjem prispevati informacije, ki presegajo ustaljeno razumevanje in opolnomočajo ljudi za drugačno delovanje. Neprofesionalno in neetično je poročanje, ki zlorablja stisko užiivalca, ki ne vidi izhoda iz svoje situacije, za zapolnjevanje medijske praznine, za dvigovanje gledanosti ali za reprezentativni primer.

Novinarski pogled na bolečino drugega bi lahko bil prizanesljiv in ne v službi škandala, ki zgolj pasivizira gledalca. Novinarji bi si lahko pomagali – da bi izboljšali svoje poročanje o ljudeh z roba družbe – z razmislekom o zamenjavi perspektive: kako bi se počutili, če bi bili sami na drugi strani, na strani, o kateri pišejo?

Marko Nakrič

KULTURNI PIŠ UNIVERZE POD ZVEZDAMI KRALJEV ULICE

KLUB GROMKA, METELKOVA MESTO, 2. OKTOBER 2008

Po dolgem času je spet zaživela Univerza pod zvezdami. Tako smo se tisti četrtek zbrali uporabniki in sodelavci Kraljev ulice, kjer smo člani gledališke skupine Pluribus unum najprej odigrali ustanovitveni kongres stranke ZKS – Zveze klošarjev Slovenije. Zatem je sledila predstavitev knjige Meseno spoznanje avtorja Franja Frančiča. Prebrani sta bili tudi dve njegovi zgodbi. Nato je sledilo branje poezije, kjer je Špela brala pesmi Matilde M. Dobro, Urban Tarman, Josip Kalašnikov in Lojze Smole pa so predstavili svoja dela. Sledila je projekcija filma Marko. Med samim programom pa nam je Bojan Sklepič odigral nekaj svojih pesmi. Brez njega ni šlo niti med predstavo, kjer je z Rokom skrbel za glasbo. Meni je bilo zaupano povezovanje celotnega programa. Sicer ne vem, od kod organizatorikama ta zgrešena ideja, saj sem ga že na samem začetku pobiksalsal, ko sem takoj začel z napovedjo strankarskega kongresa, čeprav je najprej morala biti na vrsti plesna koreografija. Nato sem najavil predstavitev knjige, čeprav bi moralo biti na vrsti branje poezije. Da niti ne omenjam vseh slovničnih napak in jedljanja ... No, kljub temu mislim, da je večer uspel več kot odlično, kar je kazalo tudi navdušenje obiskovalcev, ki jih je bilo lepo število. Zato upam, da se kmalu zopet zberemo in predstavimo naša nova umetniška dela.

foto: Tomislav Gruden - GTS

foto: Tomislav Gruden - GTS

foto: Tomislav Gruden - GTS

foto: Tomislav Gruden - GTS

DELAVSKA RADIJSKA ODDAJA

DELAVCI IZ TUJINE SO O SVOJIH TEŽAVAH ZAČELI GOVORITI KAR PREK SVOJE RADIJSKE ODDAJE

Čeprav več kot šestdeset tisoč tujih delavcev vsako jutro napolni gradbišča po Sloveniji, večina dobro preskrbljenih domorodcev nikoli ne opazi rok, ki nam tukaj gradijo viadukte, ceste, poslovne centre in ostale zgradbe – naše zgodbe o uspehu. Ker delavci iz tujine nimajo dostopa do kanalov, preko katerih bi govorili o neživiljenjskih razmerah, v katerih si s trdim delom služijo petsto evrov mesečne mezde, večina njihovih zgodb hlapčevskega delovnega odnosa nikoli ne pride do ušes javnosti.

A vendar se v zadnjem času na tem področju opažajo premiki, ki zgodbe tujih delavcev širijo ven izza zidov samskih domov. Začelo se je ob koncu lanskega leta, ko je skupina aktivistov Socialnega centra v Rogu naletela na nesprejemljive bivanjske razmere v samskem domu na Poljanski 66 v Ljubljani, kjer životarijo uslužbenci Snage. Potem ko so aktivisti navezali stik z delavci, so v javnost prišle zgodbe o ščurkih v domu, pripovedi o dveh straniščih za petdeset delavcev, hišni red, ki je delavcem prepovedoval politične manifestacije ... Po nadaljnjem raziskovanju ostalih samskih domov so se delavci in aktivisti povezali v gibanje Nevidnih delavcev sveta, kjer tudi danes z rednimi aktivnostmi spremljajo položaj migrantskega delavstva pri nas. Z marcem so Nevidni delavci stopili še korak naprej, saj so na Radiu Študent uspeli dobiti svojo radijsko oddajo z imenom Viza za budućnost. Sedaj še mesečna oddaja, ki bo bržkone postala 14-dnevni gost Radia Študent, je na sporedu ob nedeljah ob 20. uri. Zanimiva pa je predvsem zato, ker jo ob pomoči aktivista in študenta zgodovine ter sociologije kulture, Bojana Nobila, pripravljata delavca Mirnes Alkadić in Armin Salihović. Kot pravijo, radijski eter zapolnjujejo predvsem z delavskimi zgodbami, ki praviloma govorijo o nehumanih življenjskih razmerah:

»Govorimo o tem, da nastanitev delavcev ni primerna. V eni od prejšnjih oddaj smo recimo govorili o kontejnerskem naselju ob Prenočišču Bežigrad, kjer so Vegradovi delavci spali kar na parkirišču,« pove Mirnes, ki je pred desetimi meseci prek bosanske agencije prišel na delo v Slovenijo.

Kontejnerji, v katerih živijo Vegradovi delavci

stanovanja, da boš dobil dobro plačo, vendar so nam pogodbo o delu predali v roke, ko smo vstopali na avtobus. Potrebno jo je bilo hitro podpisati kljub temu, da je ni nihče prebral. Šele ko sem se malo umiril v Sloveniji, sem dojel, da moram po pogodbi delati 40 ur na teden. Vendar so to le mrtve črke na papirju, saj nam delodajalec izplačuje nadure šele, ko presežemo 220 ur na mesec. Tako mesečno dobimo za kakšnih sto evrov manjšo plačo, kot bi jo po pogodbi morali dobiti,« nadaljuje Mirnes, ki trenutno biva v samskem domu za Bežigradom, v dvorani, ki je bila nekoč namenjena video projekcijam.

Ko starejšega Armina Salihovića povprašam o morebitnih težavah, ki jih imajo zaradi javnega govorjenja o situaciji tukajšnjega delavstva, se nasloni in pove: »Te zanima samo kaj se mi je zgodilo danes? Ker bo oče čez nekaj dni odšel na operacijo, sem na Vegradu prosil za dopust. Prišel sem s konkretnim razlogom, vendar so na Vegradu samovoljno nalepili bel list z napisom, da do konca novembra ni dopustov. Na naveden papir, brez pečata,« malce cinično pripoveduje Armin, ki tako kot ostali delavci že čuti globalno finančno krizo: »Pred časom so se sestali šefi Vegrada in ugotovili, da se podjetju pozna finančna kriza. Brez kakršnekoli pravne podlage so se odločili, da delavcem ne bodo izplačevali 20 nadur na mesec. Ob tem je ukinjena še delovna nagrada v višini 20 odstotkov plače.« Ko Armin iz denarnice povleče plačilno listo, jasno pokaže, da je prejšnji mesec delal 31

nadur, Vegrad mu jih je plačal le 11, kar zanj pomeni za neverjetnih 35,33 evrov višjo plačo. Ali drugače povedano: Armin je za vsako oddelano naduro prejel kakšen cent več kot evro na uro. Ko so zaradi tega nekateri delavci rekli, da ne bodo več delali nadur, si je delodajalec privoščili nov pritisk in zažugal, da jim bodo od plače trgali strošek kosila, saj ta pripada le delavcem, ki bodo delali več kot osem ur dnevno. Ob problematiki kosil povejmo še, da se delavci pritožujejo nad kakovostjo obrokov. Ob tem pa delodajalca ne morejo prepričati niti v to, da jim obrok pripada na vsakih osem ur trdega fizičnega dela. Ko pridejo v službo ob sedmih, jim namreč s hrano postrežejo okoli desete, vendar jim ob treh, ko mine osem urni delavnik, ne želijo ponovno postreči hrane. Čeprav so delavci zaradi lakote pripravljeni pristati na to, da jim zaradi kosila ob 15. uri trgajo pol ure zaradi obedovanja, jim Vegrad servira kosilo šele po koncu dela ob 17. uri.

Po osmih oddajah Viza za budućnost, kolikor jih je bilo do sedaj v etru Radia Študent, je odziv dober. Delavci po samskih domovi oddajo poslušajo, voditelja po odzive doživljata tudi na gradbiščih. Če tudi vas zanimajo podobne zgodbe delavstva: v nedeljo ob 20. uri preklopite na frekvenco 89,3 MHz.

Siniša Gačić

ENA TURISTIČNA ...

Jaz vam takoj povem, kdo sem. Klošar, zabušant, potepuh. No, in tudi to, da žicam. Fehtam dnar, se bojda reče. In dasiravno sem vse to, mi pa nekaj ne gre pri tem poslu. Žicat turiste! E, to pa ne!

Primer, grem na Čopovo. Tam je vse polno svašta in svega! Aha, turisti. Saj veste, to so (ponavadi) tisti osebk z rahlo počasno hojo, glasno »in oh in sploh« izgovorjenimi presežniki o nam (in njim) ljubi Sloveniji, Ljubljani, mostiščarjih ... V angleščini, italijanščini ... seveda. Oblečeni v safari stilu, poleti v kratkih hlačah (bež, temno rjava, redko svetlejša barva), T-shirt, klobuček na glavi pa je obvezen za vse! Stare in mlade. Obvezno je tudi imeti fotoaparata, tak s telefonom, in pritiskati vse povprek. No, jaz sem tak, da sprobam vse. In sem tudi turiste. Pa ne dajo! A ne vsi ...

Ustavim starejši par. Pogovor v angleščini, se ve, ampak ... Stari

takoj, da ne, da nimata za burek, kaj šele zame ... Nič. Naslednji. Mlada turistka. *Hello, how are you? Lubijana is very beautifull, isn't it ... začnem žvrgoleti, potem pa direkt ... I have one problem, miss, and I really need some help, could you ...* in sem ji vse razložil, kako, zakaj. In ne boste verjeli, piška je dala 40 evrov!

Fajn, ne? Ja, itak! Samo, to je tako, eden na tisoč plus sto. V glavnem ne dajo. Niti centa. Še tako dobra angleščina, nemščina – ne pali. Enostavno ne dajo in pika. A po žepih se jim nabirajo centi: 5, 10, 20 ...

Ne, nimam. In ti jih prepričaš, da veš, da imajo in da naj dajo! *No, no, I will call the police, go away pleeease! Pleeease!* In sem šel. Ne stran, drugam. Žicat naše, domačine. Boljše stranke od tujcev. Vem, da sem dober pri jezikih, in ne gre mi v glavo, zakaj turist ne da tistih 10, 50 centov.

Speaker

Moje prijetno domovanje

Moja lepota, moje življenje. Kaj bi brez njega in vas?

Ko vstopim v sončno zavetje, kjer moja družina domuje.

Moja družina, poslana mi za napredek moje rasti v soncu borbe življenja lepote in umetnosti.

Ko se sprehajam med opravki mamice, očija in Lore, ki delijo z menoj življenje.

Želim si živeti, čeprav včasih ni lahko.

Živeti, vdihniti življenje novega dne, lepoto vsakdana v umetnosti bivanja. Ne, ne želim biti sužnja nekih idej, ki naj bi krojile svet. Kar naj, zunanji svet naj se po njih ravna.

Jaz pa sem sama svoja in želim zaigrati na flavto neko svobodno melodijo, ki gradi.

Nedaleč opazim ptička, ki prisluhne.

Kaj on nikamor ne hiti?

Svobodna sem, kot je svoboden veter, ki pihlja in mi razkuštra lasuljo. Kar naj jo kuštra v melodiji lepote miru.

Tu sem, da rečem ti, vreden si življenja.

Si vedel, da sonce sije tudi zate?

Odhajam v svetlobi miru, miru zavetja ljubezni.

Iva Tisa

Pofuč idealov,
svetlečih idej,
jih mečemo v temno tišino,
vsak dan skriti
v črnih luknjah
se sprašujemo:

»Jih vidiijo, jih slišijo,
nas vidiijo, nas slišijo?!«

DR.

SOCIAL-EGO TURBULENCA

Bojan Sklepič

foto: Tanja Vuzem

ULIČNI FAKS, 4. DAN

<http://ulicnifaks.blogspot.com>

Torek, 20. 2. 2007

HOC EST (TO POMENI)

MINISTRI, MINISTRI, GOSPODJE BISTRI,

KAKO NAJ FUNKCIONIRAM,

KO REŽETE POGACI,

POZABLJATE NA EVROPSKO PLAČO?

REKONSTRUKT, NAD MANO VIADUKT,

VIJEJO SE SMERI,

ODKOD – KOT SOLZA POLZEČA Z VEKE,

KI JI ČUSTVO IZ PREKLETSTVA JE VIR REKE.

MINISTRI, MINISTRI, GOSPODJE BISTRI,

KO SE IMATE NA STOLČKU FINO,

POZABLJATE NA MOJO DRUŽINO,

IZ ENE SKRAJNOSTI V DRUGO,

IZ SEDANJOSTI IN NOTRANJOSTI V USLUGO,

DA SPOMINI IZ NEŠTETIH REINKARNACIJ

VELIKI POK PODOŽIVIO,

V NOV ZAČETEK VPIJEJO.

QUO VADIS HISTIRION

(KAM GREŠ, OSVOBOJEN SUŽENJ)?

POSLUŠAM RITEM SRCA,

KI ODŠTEVA ŽIVLJENJE,

KAJ SE JE ZGODILO

V GLOBINI BREŽČUTNEGA SPOŠTOVANJA,

KDO ME JE OROPAL SAMOPODOBE

ENEGA, LJUBEČEGA, SKRBNEGA?

Spal sem na vrtilcih pri Fuđah, se zbudu ob 10h in nato poklical modela za ših, za prevoz paketov po Ljubljani. Zmenila sva se, da se dobim z njegovim delavcem nekje v BTC-ju. Nato sem najprej zavil proti centru, da sem šel spit metadon, ter takoj odrvel proti BTC-ju in se parkiral na parking pred Bauhausom. Model je klicu in reku, da je njegov delavec kao padu v gužvo in da pride čez 30 minut in naj grem na eno kavo. Ker nisem imel keša, sem se najprej malo sprehodu po Bauhausu, šel pogledat malo čevlje v halo D, nato pa, ker je od klica minila že ena ura in pol, sem šel proti centru v Knjižnico Otona Župančiča. Glih, ko sem bil notri, me je un delavec spet klical in vprašal, kje sem. Sem mu pojasnil, da sem šou, ker ga ni blo tolk cajta, nato sva se zmenila, da se dobiva na parking pred Sparom pri Ljubljanskih mlekarnah. Pičim jaz tja in končno sem mu ogledal faco.

Šla sva z njegovim avtom in pokazal mi je, kako se dela: skačeš od firme do firme po pakete in jih dostavljaš od A do Ž. Vmes sva šla jest v restavracijo na Litostrojski, in ker nisem mel keša, mi je posodu deset evrov – za štiri evre sem dobu ful pomfrij, dunajski zrezek in solato. Ko sva se najedla (ko bika), sva še oddelala najin ših, nato me je dostavu do mojga avta. Potem sem šel najprej tankat za pet evrov in do Arifa. Ker nisva nikjer dobila keša in sva bla živčna, sem jaz klical nekega starejšega prijatelja, ki sem ga spoznal, ko sem delal v hotelu Lev.

S Francijem sva se dobila, ker mi je hotel plačati mobitel. Arif me je počakal v avtu na Vilharjevi, jaz pa sem peš odlaufal do Metalke do Mobitel centra, kjer sva se bila zmenjena. Ker sem rekel, da bi raje imel denar kot plačan mobitel, sva šla najprej na pijačo. Tam sva se malo pogovorila, imel je tudi čudne govore glede seksa v troje, ampak sem ga samo poslušal. Ni mi bilo še jasno, a je straight al ne, ampak v glavnem je the best dec, vedno pripravljen pomagati in uspešen ter optimističen človek. Ga kar občudujem, saj mu gre v lajfu dobro. Nato sva šla do Name, kjer je na bankomatu dvignil 150 evrov in mi jih dal (juhuhu). Nato sva se zmenila, da bova drug dan kao šla gledat mobitele,

in se poslovila. Šel sem do avta, in ker me je Arif vprašal, če sem dobil kej denarja od njega, sem mu rekel, da ne (itak, če nisem hotel, da vsega zabijeva). Zapeljala sva se do zloglasnega kafiča na Fuđah, kjer se zbirajo mafiosoti in kjer vedno lahko vse prodaš. Ven sem poklical šefa in Arif ga je prosu za osem evrov, a ta mu jih je dal deset, ker ni imel drobiža, in mu jebal vse po spisku, če ne bo prinesel denarja v istem dnevu. Arif mu je obljubo, da ga bo prinesel 100-procentno. Nato sva šla kupit belo in se zapeljala do vrtilčkov, naredila, jaz sem se že prbou, Arifa pa nisem mogu, ker nima žil, in sva se zajebavala najmanj pol ure, nato sva vidla, da za nama prihaja en avto, se parkira poleg naju. Ven sta stopila dva modela (Arif je v tistem reku, da so to ziher krimiči) in začela svetiti z baterijami v naju ter vpiti, naj ne premikava rok. Potem sta naju poklicala, naj stopiva iz vozila, naju oba pregledala (temeljito), nato še avto (ta je bil kot svinjak, pravi džankijevski brlog) ... Najdla sta igle, pripomočke za kuhat (men je bilo ful bed, ker je bil tak avto ... in kaj si morata modela misliti o naju) ... Ker nista našla nič pametnega, sta rekla, naj pobereva vse igle in naj odideva od tod. Ko sta šla, se je Arif s svojim ganom še poknu v nogo, nato sva tud midva šla. Odpeljala sva se do Noč in dan ter na mojo moneto vzela eno škatlo marlboro, jo prodala v kafiču in šla po 1/1 (heroin in kokain) do Hardyja ter nato tja kot prej pofurat. Potem pa sem ga zapeljal domov in šel takoj na Fuđe po 3/3 in nazaj do gozdičkov, kjer sem želel v miru se ga zadet. Pripeljal se je še Niko (najprej sem mislu, da so spet krimiči, in ker sem imel rjavga ravno na ponvi, sem v naglici vse stresu in hitel skrivat). Ko sem opazil, da niso krimiči in da je on, sem se usedel v njegovga puntota in sva nato vse skupaj pofurala. Od mene in njega. Sam kuhala pa zadevala sva se ga ter ful padla v debato. Ful sva se ujela, se zmenila, da se obvezno še slišva, saj naj bi model šel v zapor čez enajst dni. Zmenila sva se tud, da bom začel dilat zanj, saj naj bi mel ful hude veze za robo. Nato sem se odpeljal v Zalog na potko proti Savi, kjer sem zaspal.

Cime

TATU ZGODBA

foto: Matilda M. Dobro

Ko sem bila še v gimnaziji v Postojni, smo februarja 2004 odšli v Ljubljano, da si ogledamo gledališko predstavo. Namesto z organiziranim avtobusnim prevozom smo štiri sošolke odšle v prestolnico kar z osemnajst let starim rdečim yugom. Ker je bilo do predstave še mnogo časa in ker sem na ljubljanskih ulicah zagledala tatu studio, sem se v nekaj minutah odločila zanj. Na predstavo sem nato odšla z razbolelo nogo. Takrat nisem vedela, kakšen pomen ima ta tatu zame, danes pa vem, da je to spomin na mojo prijateljico, ki je za večno odšla lani avgusta. Ta me je takrat tudi najbolj vzpodbudila k temu, da si dam to poslikavo.

09
KRALJI
ULICE

Anja

Ulica

Spravili so me v kletko,
ne morem se osvoboditi,
železo je na moji poti.
Hočem poleteti do sonca,
vsaj enkrat ...
Hočem normalno živeti,
kakor človek!

Maciej

MHM

Strinjam se.
Med silovitim kimanjem
mi odpade glava.

Kobrowsky

SI TI UBIJAL?

(Iz zbirke Neko napalmsko jutro, ko kri zalije sanje)

Megla, ponavlja se, koraki, topi udarci, pridušen stok, ječanje, si ti ubijal, na robu sanj, na begu pred resničnostjo, otoki so se izgubili, stene imajo oči, megla, ponavlja se, stok, udarci, pridušen krik, si ti ubijal, ujeli so ptico, polomili so ji krila, zdrobili glavo in iztrgali srce, ponavlja se, val za valom, udarci v trebuh, megla, si ti ubijal, jutro večera, vrata se odpirajo, nemoč, tisto blazno utripanje, ponavlja se, megla: si ti ubijal?

Franjo Frančič

PO TISOČ KILOMETRIH
ISKANJA SEBE
IN TEBE V MENI,
UPAM,
DA ME ČAKAŠ,
KO SE VRNEM DOMOV.
ČE NAJDEM PRAZNO STANOVANJE,
BO PRAZNINA V MENI NEVZDRŽNA!
ČE TE NE BO,
GREM NASLEDNJIH TISOČ KILOMETROV PREHODIT
SAMO DA TE POČAKAM.

ARIS

NAŠ JE PA MARKO!

010
KRALJI
ULICE

V našem društvu se večkrat spogledujemo z dejavnostmi, ki niso naše osnovne, so pa zato včasih še bolj prijetne in zanimive. Večina se strinja, da se na vsakdanjik, četudi je pisan in osrečujoč, prav lepo prileže oddih, pa naj bo v obliki počitnic ali kakšni drugi, ki se od vsakodnevnih službenih in domačih opravil malce razlikuje.

Že nekaj časa nazaj smo razmišljali in se nato odločili, da bomo posneli kratek film, ki dokumentira področje brezdomstva, saj so taki filmski zapisi na Slovenskem precej redki. Led je leta 1972 prebil kratek dokumentarni film Cukrarna, ki ga je režiral Jože Pogačnik, lani se mu je pridružil eksperimentalni film Brute figure avtoric Aleksandre Keke Čalič in Dunje Kukovec, no, letos pa se je rodil še kratek dokumentarni film z naslovom Marko, ki je nastal v sožitju Kraljev ulice in Luksuz produkcije.

Film prikazuje portrete štirih moških, ki se med seboj razlikujejo, štiri samosvoje usode, štiri poti, ki gredo vsaka v svojo smer, a imajo isto stičišče. Ne le eno, temveč tri. Vsi imajo isto ime, vsi so sodelavci in obiskovalci društva Kralji ulice in vsi so vajeni cestnega življenja. Seveda ne vajeni zato, ker bi ga tako željno vadili, ampak ker jih je pač življenje ujelo tam. Ali bolje rečeno: tudi tam.

Avtorji filma (Nina Vareško, Sašo Petan, Tanja Vuzem in Matilda M. Dobro) smo po složno sprejeti ideji in opornih točkah scenarija (sodelavca pri scenariju sta bila Špela Razpotnik in Bojan Dekleva) zavihali rokave ter jih po dobrem mesecu dela spustili nazaj.

Z vsakim od štirih Markov smo preživeli po en snemalni dan, posneli za skoraj pet ur filmskega gradiva, nato pa pričeli z montažo.

Vsi Marki so nam pokazali svoja prebivališča, zatočišča, kjer spijo, ter predstavili košček svojih življenjskih zanimanj, izkušenj ... Med drugim smo se z Markom G. in njegovo pasjo prijateljico Čačo odpravili v Kamnik, kjer je preživel svoja otroška in najstniška leta, Marko N. nas je povabil v svojo brunarico, Marko P. pokazal lopo, kjer prebiva sedaj, ter povedal o velikem razkoraku med življenjem, ki ga je živel prej, in tem, ki ga sedaj, z Markom C. pa smo preživeli nekaj uric ob nabrežju Ljubljane ter se sprehodili in si ogledali njegovo »zapuščeno vilo« ob cesti, v kateri je takrat (še) prebival. Po končanem snemanju smo pregledali vse posnetke in se posvetili montaži. Končni izdelek je Marko, točno šestnajst minut in dvajset sekund dolg film; več pa se ne sme povedati, saj vam bodo v bližnji prihodnosti v naročju naših prodajalcev na voljo DVD-ji, ki bodo vsebovali tudi ta dragocen dokument prostora in časa.

Matilda M. Dobro

foto: Matilda M. Dobro

Marko C. nam razkazuje svojo vilo

foto: Matilda M. Dobro

Koseška prodaja Marka N. na meglenem zaslonu

Marko G. in Nina pregledujeta »še tople« posnetke

Marko P. gleda za svojim soncem

Tanja in Nina v montažni akciji

NEK AJ

cestnih

SRANJE!

Sem Marko Pavlin, sin pisatelja, znanega po vsej bivši Jugoslaviji in v tujini. Nadaljujem njegovo, žal pokojno pot, ker je umrl leta 2002. Pri štiridesetih mislim letos pozimi napisati svojo prvo knjigo. Redne zaposlitve nimam. Sem klošar že več kot pet let. Janez J. Švajncer mi je predlagal, da napišem knjigo. Zanj sem redno pisal od 1998. leta. Pisal sem o dogodivščinah na fronti. Bil sem v teritorialni obrambi med desetdnevno vojno. Ampak samo dva dni, potem pa so me vrgli ven zaradi alkohola. Pred tem sem prostovoljno pomagal v Medvodah na križišču. Štirikrat sem bil na zdravljenju zaradi alkohola in tablet (apaurina). V Polju sem bil 27-krat in so me nazadnje po štirih dneh vrgli ven zaradi tega, ker nimam nore diagnoze, ker je sploh nimam. Sedaj ko to pišem, sem trezen, čeprav smrdim po alkoholu. To na žalost voha lepa oseba, ki mi piše besedilo. Jaz sem še vedno »bukov« za računalnik, vendar se bo to hitro spremenilo. Tudi našemu dobremu družinskemu prijatelju Tonetu Svetini, avtorju Ukane ter mnogo drugih knjig, je tipkala žena Vera ... V Izolo sem prišel v sredo kot klošar, šli smo na izlet s Kralji ulice. Tam sem cel dan delal – prodajal sem časopis Kralji ulice.

Nisem z našimi odšel nazaj v Ljubljano, ampak sem se odločil, da ostanem na Obali in raziskujem življenje naših sotrpinov.

Najprej so me pretepli, prefukali kot zmaja. Po pretepu so mi ukradli natikače, uro in mobilni telefon (ki sem ga pred nekaj dnevi kupil z denarjem, ki sem ga zaslužil s prodajo Kraljev). Sedeli so na meni in mi kradli stvari. Ne vem, kdo so bili, ker je bila tema, jaz pa ponoči ne vidim. Na daleč ne vidim, na blizu pa ne vem, kako dobro vidim. Zaradi tega moram k okulistu. Moj pokojni oče je imel dvojna očala. Ena za na blizu in ena za na daleč.

Zdaj ko govorim o očetu, jočem. Od Izole do Kopra sem potem prišel bos in v kratkih hlačah. Zelo me je zeblo, saj je pihala burja. Zaradi tega sem tudi pobegnil z Obale – bos! Tak sem prišel na Metalkovo in v ljudno me je sprejela Mariča, ki je tam lastnica lokala. Sprejela me je na toplo. Tam sem tudi prespal, bos, skrčen na fotelju. Pot od Kopra do Ljubljane je bila dolga in naporna. V Kopru so me sprejeli, preden sem stopil na vlak, poslali v pizdo materno. Preden sem šel na vlak, so me dvakrat spodili iz čakalnice v Kopru, zato ker so videli, da sem klošar. S treh vlakov so me spodili. Nisem imel karte in denarja, bil sem bos, pretepen in krvav. Na vlaku do Rjive so me zabrisali dol. Od Rjive do Ljubljane sem bil še na dveh vlakih. So me zabrisali ven, ampak ne vem točno v katerem kraju. Od tega kraja pa do Ljubljane sem prišel spet na sverc, ampak ena blond gospodična krajših las, mlajša od mene, mi je rekla: »Zgin ven!« To je ponovila trikrat, zelo naglas. Tako da so slišali vsi v vagonu. Peljal sem se z rdečim, ta hitrim vlakom. S švercanjem in popustljivostjo enega moškega sprevodnika sem končno prišel do Ljubljane. Mislim se redno zaposliti, a ne vem še kje. Najprej pa dam ponudbo vam, Kraljem ulice.

Tudi lep dogodek sem doživel. Na tržnici sem srečal Milana Kučana, ki je stal v vrsti za repo in želje. Veselo sva se pozdravila, saj je mojemu očetu podelil neko visoko priznanje, ko je bil še predsednik, pa tudi od prej sta se že poznala. Lep občutek nostalgije. Čao, čao,

Brazgotin's

Cas, ki me neusmiljeno žene ... Veš ... Veš, da časa ne moreš ujeti ... Ti, ki te ljubim, veš ... Dekoncentriras me, sivina jutra je zgolj pojem ... Sanjaš, sanjaš o karavanah, ki so našle oaze ... in veš, veš, da je tvoj čas skopo odmerjen, ne veš ... Ne veš ... Nisi več prepričan, da se za vsako podobo vrne nova ... Ljubim te ...

Tvoja Nataša Dembsky

SMRTONOSNI ŠAMPANJEC

Stopila je na vlak ob točno določeni uri in na kraju, od koder je odpeljal. Imela je nalogo pospraviti goljufa, ki si je nakradel milijarde na zelo prefinjen način. Tudi on je sedel v enem od kupejev.

Ker je vedela natančno, kateri kupe je in kdo je on, je prisedla. Imela je rezervacijo kupeja. Lepo jo je sprejel in se kaj hitro razživel. Beseda je dala besedo in že sta nasmejana odpirala drugi šampanjec.

Kavalirsko natoči najprej njej, nato še sebi in jo prosi za trenutek njegove odsotnosti. Seveda mu dovoli. Ona pa seže v torbico in v njegov kozarec doda smrtonosni opoj, ki deluje v petnajstih minutah.

Prevarant vstopi nasmejan v kupe, se usede, prime za kozarec, jo nasmejana pogleda v oči in nazdravi z njo.

»Na naju,« ji doda. Ona pa v svoji glavi: »Upam, da zadnjič.«

Nasmejana ga je gledala, kako izgublja svojo pravo barvo lic in postaja bled, njegov nasmeh pa otopel. Nato je zakašljala, kar je bil znak zanjo, da je delo dobro opravila in da je čas, da odide.

»Mi dovoliš za trenutek?«

Ni dobila odgovora. Le steklenica šampanjca je padla po tleh.

Mare Ceglar - KTM

V bistvu je marsikaj ena jeba poniževanja, destroy ... brezvezna dokazovanja, kdo se dela norca iz koga, kdo je bolj pameten, kdo je nor in kdo nateguje več ljudi. Jaz se ne grem tega. Sem pač čuden.

Kavica

ANEKDOTE IZ PRODAJE

RESNIČNA 17

V svojih resničnih anekdotah bom prvič omenil svojega kužka Avisa in pripetljaj, ki se mi je zgodil z njim. K meni pristopi starejša ženska, ki pozna revijo, jo kupi in mi izroči dva evra. Nato opazi mojega kužka, ga poboža in mi pove, da ima tudi ona psičko. Avis jo povoha, dvigne tačko in jo polula po novih belih hlačah. Meni je bilo nerodno. Se ji opravičim, ona pa odvrne: »Je že v redu, saj me nisi ti, saj me je kužek.« Lepo me pozdravi in odide v trgovino. Čez nekaj časa se vrne nazaj k nama, mi izroči dve pasji konzervi in reče: »Barabica moja, to je pa zate, ker si me polulal.«

Roman

RESNIČNA 18

Kot sem že omenil v svojih resničnih anekdotah, je na mestu, kjer prodajam, res veliko trgovin. Omenil sem jih že kar nekaj. Ena izmed njih je tudi Interšop Petra, kjer sta zaposleni mama Alenka ter hči Petra. Vsak mesec od mene redno kupita Kralje in poklepetata z mano. Skupaj tudi spijemo kavico in se pogovarjamo o raznih stvareh, s katerimi se ukvarjam jaz in pa oni dve. Zelo se jima zahvaljujem za moralno podporo pri prodaji Kraljev in za nasvete, ki mi jih zaupata iz svoje prodaje. Všeč jima je moj pristop do prodaje in pa odnos do rednih strank, ki jih imam.

Roman

PLAČILO

Med prodajo se lahko zgodi marsikaj. Tako se mi približa gospod, vpraša po vsebini Kraljev ulice in po ceni, nato pa udari pridigo o tako mladem in pri močeh fantu, kot sem jaz, ki bi lahko kaj delal, ne pa postopal na tem mestu brez dela. Že malce naveličan takšnih motenj na to nedeljsko dopoldne se medlo odzovem z: »Verjemite, da ne bi prodajal in se sramotil pred ljudmi, če bi imel drugo možnost.«

Gospod me nato predlaga, da bi lahko očistil travnik blizu njegovega doma, kjer je bilo nedavno mesto za odlaganje kosovnih odpadkov. Potem, ko so smeti odpeljali, so ostali manjši deli, kot so matice, deščice, razbito steklo in drugo.

Predlaga, naj si nekje sposodim grablje in metlo in se lotim dela, za kar mi bo plačal. Jaz se potrudim in si po več komplikacijah sposodim grablje in metlo in se lotim dela. Travniki res pospravim v uri in pol.

Gospod mi je res plačal za delo. Dal mi je evro in pol po več kot tednu dni in me poleg vprašal, ali ni bolje delati proti plačilu, kot postaviti in prodajati to brezvezno čtivo.

Moram reči, da se z njim niti ne strinjam preveč.

Georgy

PREDVOLILNO HLINJENJENO SOČUTJE ZA LJUDI NA SOCIALNEM DNU

Pa smo jih spet imeli. Volitve namreč.

Vsaka stranka se je z različnimi metodami trudila za naš glas. Od nasmejanih liderjev strank, ki so nas z jumbo plakatov posiljevali na vsakem koraku, do različnih športnih dejavnosti, ki so se jih udeleževali vodilni člani strank, zabav in razdeljevanja malenkostnih daril, ki smo jih tako ali tako plačali mi. Tako so se neko soboto na tržnici Koseze znašle kar tri stranke, ki so se skušale prikupiti mimoidočim. Ena od njih je delila kemične svinčnike, balone in obeske za mobitele, seveda z nepogrešljivim logom stranke. Druga je delila črno grozdje in korenje, na katerem je bila nalepka z imenom stranke. Halo! Najbolj mi je pa bila všeč poteza tretje stranke, ki je delila klobase in pivo.

Nekako med stojnicama dveh strank je sedela starejša ženica in prodajala ročno izdelane zapestnice. Sam sem stal par metrov pred njimi, kjer sem prodajal Kralje ulice. V nekem trenutku je eden od vodilnih predstavnikov ene od strank stopil do ženice in ji za zapestnico dal deset evrov, čeprav jih je prodajala po tri evre. Dobro, da tisti dan še nisem nič jedel, saj bi ob tem prizoru zagotovo bruhal. Ta poteza ni ušla prostovoljcem druge stranke, ki so si za svoj prikaz socialnega

tuta izbrali mene. Če bi prej videl oziroma predvidel njihovo nakano, bi za nekaj časa izginil, vendar sem ravno prodajal izvod svoji redni stranki, ko je do mene stopil član te stranke. Iz denarnice je vzel dvajset evrov in jih začel moleti proti meni. Seveda se morajo izkazati za bolj radodarne. Začel sem se izgovarjati, da nimam drobiža, saj časopis stane en evro. Vedel je za ceno časopisa in mi zatrdil, da ne potrebuje vračila. Po nekaj minutah neuspešnega prepričevanja, mi je počil film in sem z malo povišanim glasom rekel, da ne potrebujem njegovega denarja in da mu časopis podarjam v upanju, da ga prebere in se malo zamisli nad njegovo vsebino.

Nemo je obstal, saj sva zdaj že pritegnila pozornost mimoidočih. Z rdečico na obrazu je spravil bankovec nazaj v denarnico in že hotel oditi, ko sem ga zaustavil z besedami, da je nekaj pozabil, in mu v roko potisnil Kralje. Ko se je vrnil nazaj za stojnico, je do mene pristopil možakar, ki je vse videl, mi stisnil roko, kupil Kralje ter obljubil, da bo od zdaj naprej moja redna stranka, saj mu je bil »incident« kakor se je izrazil, nadvse všeč. Mogoče se bo komu ta moja poteza zdela neumna – ampak čeprav bi mi tistih dvajset evrov še kako prišlo prav, se ne pustim kupiti nikomur, ki s tem, ko kupi Kralje ulice, promovira svojo stranko.

Marko Nakrič

RESNIČNA

V Kapitulju sem oktobra kot trenutno zaposlen na Kraljih ulice skupaj s prodajalcem tega mesečnika, sicer invalidom, doživel neprijetno srečanje druge vrste z varnostniki. Varnostnik ni hotel dati gospodu ključa invalidskega stranišča, da bi se preoblekel. Dejal je, da ima »komando« od drugih (katerih?), nato pa se je izgovarjal, da nima ključa, da ga ima snajzilka, ki pa je rekla, da ga ima varnostnik, ki mi je mimogrede ukazal: »Da ne prideš več sem!« (Pa taka androidska slovenščina – kje pa je bil on, ko je gospod prodajalec Kraljev ulice branil domovino?) Potem sem ga preoblekel kar tam, kljub negodovanju in neprofesionalnim žaljivkam, ki jih kot Luksemburčan nisem dobro razumel.

Pik Gruber

Dogodki:

ŠPORTNA SEKCIJA

Po težkem boju v finalu in neverjetnih obrambah vratarja so Kralji ulice po kazenskih strelih premagali ekipo ŠD Poljane-Moste. Tako smo prvič osvojili pokal za prvo mesto ter začeli obirati sadove našega dela in treningov.

Na sliki z leve proti desni: Janez, Davor, Darko, Chris, Roman in Bojan, manjka Aleš V.

014
KRALJI
ULICE

Selektor ekipe Kralji ulice,
Darko Majtan

OKOLICA BAVARSKEGA DVORA SPET ČISTA

V sredo, 15. 10., smo se na Bavarskem dvoru zbrali Tomi, Miran, Lojze, Staš in Nona. Nadelo smo si bele gumijaste rokavice, vsak je dobil svojo živo rumeno kantico z rdečim pokrovom in zeleno plastično pinceto – in tako opremljeni smo se podali v akcijo pobiranja odvrženih igel.

Najprej smo pregledali gradbišče med Bavarcem in klubom K4 ter pobrali nekaj igel, vendar se zaradi težko dostopnega terena tukaj nismo zadrževali predolgo. Raje smo se posvetili parku pri železniških tirih na stičišču Tivolske in Slovenske ceste. Pregledali smo vsa grmovja in tamkajšnjo travo, zbrali kar lepo število nevarnih odvrženih igel (83) in na najbolj »vroča« mesta namestili naše živo rumene kantice z rdečimi pokrovi v upanju, da se bo – namesto na tla – vanje nalovilo kar največ.

Nona

DOBRODELNA TRGOVINA

Tudi v mesecu septembru, 27., je bila na Čopovi ulici naša stojnica. Prodali smo nekaj artiklov in pa seveda dobili tudi nove. V svojem in v imenu cele skupine prostovoljcev se posebej zahvaljujem vsem strankam za prinesene stvari, prijazne besede ter pohvale in graje naši stojnici posredovalnice rabljenih predmetov. Lastnik antikvariata na Trubarjevi v centru Ljubljane nas je zopet razveselil, prinesel kot ponavadi polno škatlo raznih stvari ter nam dal nasvete za še boljšo prodajo. Tudi njemu gre vsa zahvala za naš uspeh. Vabim vse tudi na naše prihodnje stojnice, ki bodo še delovale, in sicer, kot veste, vsako zadnjo soboto v mesecu. Vsem najlepša hvala in pa nasvidenje na naslednji stojnici, ki bo v soboto, 29. 11.

Roman

NEVLADNI BAZAR

foto: Marija Bertonec

V četrtek, 25. 9., je v parku Zvezda v okviru 7. festivala nevladnih organizacij LUPA potekal Nevladni bazar. Na njem smo svoje dejavnosti, storitve in izdelke predstavili tudi Kralji ulice. Okoli naše stojnice, ki smo si jo delili s predstavniki DrogArta, je bilo zelo živahno. Tam smo bili različni ljudje, ki smo tako ali drugače povezani z društvom Kralji ulice: zaposleni, prostovoljci, Kralji ulice in njihovi psički. Ulični prodajalci so prodajali naš cestni časopis, drugi pa smo pili čaj, ki je bil na razpolago pri sosednji stojnici. Mimoidočim zainteresiranim smo predstavljali projekte našega društva in živahno debatirali. Tudi zaplesali smo tu in tam, saj nas je precej zeblo v noge – predvsem nas, ki smo na Kraljih zaposleni in nismo vajeni mraza na ulici – naša stojnica je namreč stala v senci. Zanimivo je bilo, da je bila poleg naše stojnice klopca, tako da je bilo vzdušje še bolj pisano na kožo društvu, ki je namenjeno brezdomcem.

Marta

015
KRALJI
ULICE

REPORTAŽA IZ STIČNE

V soboto, 20. 9. 2008, je bil tako rekoč že tradicionalen shod katoliške mladine iz vse Slovenije. Na tem shodu so poleg vseh obredov – torej svete maše in drugih verskih dogodkov – bile tudi delavnice. Ena izmed delavnic se je imenovala Besedo ti dam, kjer novinarji na klepet pokličejo ljudi, ki živijo drugače od tistih, ki imajo urejeno življenje. Tokrat so na ta pogovor povabili tudi mene, kjer sem v intervjuju, ki je trajal kar eno uro, povedal marsikaj o našem društvu, o njegovemu delovanju in o sebi. Dvorana v cerkvenih prostorih je bila nabito polna s poslušalci, ki so postavljali razna vprašanja. Dobil sem vtis, da so bili zadovoljni z mojim govorom.

Iz Stične poročal Gregor B. Hann

foto: Jernej Hrovatin

RAZISKOVALCI POJAVA BREZDOMSTVA V HAAGU

foto: Simona Smolej

19. septembra 2008 je FEANTSA, evropsko združenje nacionalnih organizacij za delo z brezdomci, v Haagu organizirala znanstveno konferenco: Dobro upravljanje – ključ do učinkovitih politik na področju brezdomstva. Raziskovalci na področju brezdomstva so predstavili rezultate svojih nacionalnih raziskav in poudarili pomen medsebojnega sodelovanja med stroko, znanostjo in politiko. Ugotovitve kažejo, da šele nacionalne raziskave, ki obsegajo uporabnike v vseh na tem področju delujočih organizacijah, lahko pokažejo dejansko stanje in obseg brezdomstva ter predlagajo ukrepe za nadaljnje delovanje nacionalnih politik v smeri preventive in zmanjševanja obsega brezdomstva. Brez konkretnih raziskav se priporočila lahko naslanjajo zgolj na predvidevanja, kar pa ni dovolj. Zato sta pomembna dober sistem enotnega evidentiranja uporabnikov (ob upoštevanju varovanja osebnih podatkov uporabnikov socialnovarstvenih storitev) in uporaba dobrih orodij za obdelavo pridobljenih podatkov. Ugotovitve kažejo, da so potrebni bolj kompleksni načini spopadanja s tem pojavom. Upoštevati je treba tudi druge družbene podsisteme, ki so s pojavom brezdomstva povezani, na primer zdravstvo, kazenski sistem, pravna ureditev, urbanizem, institucija družine in s tem povezana pričakovanja.

Maja Vižintin

Miroslava M. Dobro

F-MAIL

016
KRALJI
ULICE

>> **Daljši porodniški dopust (s 14 na 18 tednov) in** izboljšanje položaja samozaposlenih žensk, ki naj bi imele enak dostop do porodniškega dopusta, je zajet v paket ukrepov Evropske komisije za izboljšanje ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem. Del svežnja je tudi povečana fleksibilnost pri izvajanju obdobja porodniškega dopusta. Tako bi bil obvezen le 6-tedenski dopust po rojstvu otroka, za preostali dopust pa bi se lahko ženske same odločile, kako bi ga izkoristile. Trenutno stanje v posameznih državah članicah Evropske unije glede dolžine porodniškega dopusta je zelo različno: 18 tednov ima 13 članic Evropske unije. Po slovenski zakonodaji porodniški dopust traja 105 dni (15 tednov), ženska pa ga mora nastopiti 28 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog. Če mati ne nastopi porodniškega dopusta 28 dni pred predvidenim datumom poroda, neizrabljenega dela ne more izrabiti po otrokovem rojstvu, razen če je porod nastopil pred predvidenim datumom. Poleg tega velja v Sloveniji še dopust za nego in varstvo otroka, ki traja praviloma 260 dni.

>> **Društvo za nenasilno komunikacijo je v torek, 30. 9.,** uradno odprlo svojo drugo varno hišo. Tako so zdaj v Ljubljani tri varne hiše, v katere se lahko umakne skupno 15 do 20 žensk z otroki, ter en krizni center za umik žensk pred nasiljem.

>> **Glavne zagovornice naravnega poroda postajajo** nosečnice: zanj so pripravljene sprejeti več bolečin in zanj bi se odločile tudi, če njim ali otroku pretijo zapleti. To je pokazala študija, ki jo je izvedla skupina avstralskih znanstvenikov na skupini 102 nosečnic in skupini 342 oseb, v kateri so bile babice, zdravnice, zdravniki, medicinske sestre in bratje. Eno od vprašanj v študiji je bilo tudi: ob katerem grozečem porodnem zapletu bi se odločili za carski rez? Nosečnice so bile pripravljene sprejeti bistveno višje tveganje, medtem ko bi se zdravniki odločili zanj takoj, ko se mati ali otrok znajdeti v nevarnosti. Nosečnice so bile še posebej odločne pri komplikacijah, ki bi lahko doletele njih same: za naravni porod so bile pripravljene sprejeti tveganje za inkontinenco in vaginalni prolaps.

>> **Češki ženski lobi je zahteval preiskavo v zvezi z** razpisom strukturnih skladov, ki ga je konec avgusta objavilo češko Ministrstvo za delo in socialne zadeve. Na razpisnem področju za enake možnosti moških in žensk na trgu dela ter usklajevanje družinskega in poklicnega življenja namreč ena od opomb pravi: »Projekti ne smejo biti politične narave in ne smejo promovirati političnih ali ideoloških ciljev, vključno s feminističnimi in maskulinističnimi ideologijami.«

F-mail je namenjen izmenjavi informacij o vprašanih enakosti spolov. Novice lahko sproti spremljate na spletni strani www.drustvo-vitaactiva.si.

Foto: Anja Žnidaršič

OPUSTITE PRDENJE.

Smrdi, je neprrrrrrimerno, škoduje
vašemu ugledu in ljudem okoli vasi.

foto: osebni arhiv

TU SMO, DA BI O(B)STALI ...

Sol in Koper
Biba

V petek, 10. oktobra, smo imeli na Primorskem – natančneje na koprski mestni tržnici – stojnico. Stojnica je bila namenjena projektu »PLOB« (Priateljstvo ljubljanskih in obalnih brezdomcev) in je plod sodelovanja koprskega Rdečega križa in seveda ljubljanskega društva Kralji ulice. Vendar se je vsa zadeva pričela malce prej, in sicer ...

Nekje sredi vročega poletja, ko sem imela možgančke že skoraj mehko kuhane, sem dobila idejo: kaj pa če bi tudi na Obali naše brezdomke in brezdomci prodajali Kralje ulice in na ta način pridobili kakšen evro? Seveda sem še isti trenutek o zamisli obvestila Ljubljano. Luna, plavalasa gospodičnica, ki ima že sama po sebi dobre ideje in dobre ideje drugih sprejme vedno z nasmehom in velikansko dozo entuziazma, me je takoj povabila na »zmenek«. Kaj kmalu sva se tudi srečali, saj sva želeli idejo čim hitreje spremeniti v meso. Med pobiranjem kamenčkov ob strunjanski obali sva dorekli vse potrebno. Sploh pa midve stvari dorečeva zelo na hitro, saj sva fino uglašeni na nekem drugem nivoju in si veliko poveva, tudi kadar sva pravzaprav tiho. Tako sem o ideji obvestila najprej predsednika Rdečega križa, gospoda Marijana Križmana. On je še ena oseba, ki ima v prsah premalo prostora za velikansko srce, ki utripa močno in odločno, kadarkoli je govora o socialno ogroženih ali socialno šibkejših. Tudi z njim so bili temeljni sodelovanja in projekta postavljeni v nekaj stavkih, brez odvečnega balasta. Čakal me je še zadnji potrditveni razgovor, in sicer z gospo, ki je na našem Rdečem križu zadolžena za področje sociale. Enaka zgodba, enaka dolžina podanih stavkov ... in s Selmo sva bili dogovorjeni. Vse je potekalo gladko. Nato pa me je čakalo še »predavanje«, s katerim bom našim fantom in dekletom razložila: kdo, kaj, zakaj in kako so Kralji ulice. 15. septembra sva imeli z gospodično Luno Jurančič Šribar, ki je med drugimi funkcijami v društvu tudi moja mentorica, predstavitev projekta »PLOB«, časopisa, ki ga prebirate, nastajanja in prodaje le-tega. Na predstavitve, ki je potekala v prostorih Rdečega križa Koper, je prišlo štirinajst brezdomnih oseb in že omenjana zaposlena tam, gospa Selma Wohinz. Predstavitve je potekala v sproščenem vzdušju in slušatelji so bili zelo pozorni, saj so postavili kar

nekaj vprašanj. Z Luno sva jim poskušali predstaviti celoten potek nastajanja prvega slovenskega uličnega časopisa. Pri analiziranju uspešnosti sva z mentorico ob resnično dobri beli kavi ugotovili in zaključili, da je zadeva potekala dobro, odziv je bil odličen, projektu pa se je kaže uspešna prihodnost.

Skozi vse priprave in tesno sodelovanje obeh organizacij smo nato 10. oktobra priredili stojnico. Sama sem s pomočjo uporabnikov projekta »Morje« (prav tako projekt za pomoč in samopomoč brezdomcev, ki je v »lasti« Rdečega križa in je stanovanjska skupnost pod Splošno bolnišnico Izola) prispela na tržnico,

Pristopila je tudi poročevalka s Primorskih novic in še nekateri. Mimoidoči so pokazali kar precejšnje zanimanje za dogajanje ob stojnici in tako smo uspeli Primorcem prodati 109 izvodov časopisa in precej izdelkov – ročnih del projekta »Morje«. Pomoč Romana, Marka in Jana je bila seveda ključnega pomena. Obalni prodajalci se stojnice niso upali udeležiti. V ponedeljek sem iz pogovora z njimi ugotovila, da jih je najbolj »motila« prisotnost medijev, saj jih izpostavljanje še vedno skrbi. Je že tako, da se nekateri brezdomci sramujejo svoje nesreče – tudi kadar bi lahko javnosti pokazali, da niso zgolj lenobe, ampak dejansko nekaj

foto: Maja Kozar

kjer sem bila domenjena z gospodom Srečkom Lazarjem, ki nam je za tisti dan odstopil (torej doniral) stojnico. Stojnico smo pomaknili malce ven iz vrste vseh ostalih stojnic in pričelo se je okraševanje. Med napihovanjem balonov, ko nam je že krepko primanjkovalo kisika, smo malce megleno zagledali prve obiskovalce. Stojnica se je uradno »odprla« ob 10. uri. Pol ure pred tem pa so k nam na obisk prispeli tudi ljubljanski prijatelji, in sicer strokovni delavki Luna in Maja ter trije uspešni prodajalci Roman, Marko in Jan. Tik za tem so k stojnici pristopili tudi mediji – RTV SLO Koper-Capodistria. Kot vedno je novinarka pokazala enormno zanimanje za sam projekt in se je s svojo ekipo zadržala pri nas kar nekaj časa.

počenjajo, in da je ta nekaj pravo delo (in tudi umetniško izražanje v časopisu), se le-ti vseeno neradi izpostavljajo in neradi kažejo nase s prstom, češ, tukaj sem. Ko me je ena gospa povprašala: »Ma, zakaj pa ne grejo delat ... saj so mladi in zdravi!« ji seveda nisem ostala dolžna: »Ni lepo predpostavljati, da je nekdo zdrav kar tako. Veliko brezdomnih oseb ima resne zdravstvene težave, le jamrajo ne. Pa še, spoštovana gospa, povejte mi razliko med prodajalcem našega časopisa in prodajalcem zelenjave (pokažem na sosednjo stojnico)!« Z odprtimi usti se je v nekakšnem znakovnem jeziku poslovila in odkorakala. Še nekajkrat se je obrnila in me začudeno pogledala. Lepo, da sem ponovno nekomu dala misliti, pa čeprav je

odgovor bil skoraj bebavo jasen. Po vseh intervjujih, smehu, komunikacijskem direndaju, prodajanju, celo barantanju, srečevanju starih znancev in vsesplošno dobri energiji, smo prispeli do ure, ko smo morali stojnico pospraviti. Zase lahko rečem, da je urnik od 10h do 13h potekal z nekakšno drugačno hitrostjo od običajne ... Saj pravijo, da kadar je lepo, pride hitro konec. A to ni bil konec! Ne! Tistega dne se je zgodil začetek. Začetek nečesa lepega in trajnega. Bili smo predstavljeni v tiskanih medijih in na televiziji, tako da sedaj izgovori v stilu, da se ne ve, kdo smo, niso več umestni. Prebivalci Kopra in okolice

sedaj lahko mirno pokažejo iz kakšnega testa so resnično narejeni. Naši rekorderki v prodaji časopisa Ines Majcan brez težav uspe vsakodnevno prodati trideset in več časopisov, kar je za začetnico več kot odlično. Bodimo vsaj tokrat enotni in podprimo dobro voljo in čisto spodoben namen. Kot je rekel Marko: »S prodajo gradimo predvsem na dvigovanju samozavesti!« In Amen! Ob tej priložnosti, bi se rada zahvalila: novinarki Claudii Raspolič za konstantno zanimanje in podpiranje projekta ter korektno poročanje; novinarki Petri Vidrih, ki nam je med tiskanimi mediji prva posvetila skoraj celotno stran in

projekt predstavila bralcem Primorskih novic; Območnemu združenju Rdečega križa, ki projektu odstopa prostor za distribucijo časopisa; podjetju Komunala Koper za podarjeno stojnico; podjetju Actual za podarjeni prenosnik, kjer bodo nastajali bodoči članki in prispevki; kraljevskim prijateljem iz Ljubljane za dano moralno podporo in prebit led pri prodaji časopisa na tržnici. Lepo prodajo, še lepši nakup in najlepše branje vam želi

vaša Biba!

Kraljevi recenzor

PROJEKCIJA FILMA VIRDŽINA

GALERIJA MONOKEL, METELKOVA MESTO, 1. OKTOBER 2008

Film nam prikazuje življenje virdžine. Virdžine so namreč ženske, ki morajo zaradi nenapisanega patriarhalnega zakona vse življenje živeti kot moški, saj ženska po njihovem prepričanju ne more in ne zna voditi posestva. To se v večini dogaja v Albaniji, čeprav se dogajanje v filmu vrši v izolirani vasi kninske krajine nedaleč od Jadranskega morja. Začne se z rojstvom deklice, in sicer v družini, kjer že imajo tri hčere. Nujno jim je potreben moški potomec, saj po smrti trenutnega gospodarja ne bo nikogar, ki bi vodil posestvo. Oče, razočaran nad dejstvom, da se mu je spet rodila hčerka, pograbi puško in punčko z namenom, da jo ubije. Vendar, ker ni zmožen potegniti sprožilca, saj deklica neutolažljivo joče, jo odnese nazaj v hišo. Naslednji dan se po vasi razve, da je končno dobil sina, saj bi bila za njega sramota, če bi se izvedela resnica. Ko deklica po prepričanju vseh odrasča v krepkega mladeniča, družina skuša včasih tudi na bizaren način skriti

resnico. Njen izgled je povsem moški, od frizure do obleke. Ko ji začnejo rasti prsi, jo tesno povežejo, da ne bi bile preveč očitne. Živi in dela kot moški, od časa do časa s prekomernim fizičnim naporom, saj kot »moški« ne pozna bolečine in šibkosti. In ker mora seveda vsak gospodar imeti tudi ženo, začnejo kmalu izbirati tudi bodočo nevesto zanj. Virdžina skuša na vsak način preprečiti kakršenkoli fizični stik z deklico, ki naj bi bila »njegova« žena. Začne pa se zblíževati s sosedovim fantom. Seveda to kmalu preraste v nekaj več, saj se začneta – »neprimerno« za dva »fanta« – božati. Kmalu za resnico izve sosedov fant, saj jo enkrat zasleduje v gozd, kjer si virdžina tesno poveznjene rjuhe sleče. Naslednji dan ji pove, da ve za resnico, in ji obljubi, da je ne bo izdal. Ker njena mama vidi, da virdžina v koži moškega trpi, ponovno poskuša zanositi, vendar spet rodi punčko in pri porodu tudi umre. Oče ves obupan skuša uvajati virdžino v življenje,

ki jo čaka, vse do trenutka, ko ne more več zdržati in se očetu upre. Ta jo na neki poti skuša ubiti, vendar mu to prepreči sosed, ki tudi sam živi življenje virdžine. Moram priznati, da pred projekcijo filma nisem imel pojma, da kaj takega obstaja. Sam film je po mojem mnenju malce predolg, vendar zadovoljivo prikaže življenje in trpljenje virdžine. Samo konec je preveč holivudski, saj ji na koncu uspe zaživeti kot ženska, kar pa je v praksi neizvedljivo, saj bi resnično virdžino čakala smrt, če bi ji prišlo na pamet, da vse obelodani. Peščica obiskovalcev je bila s filmom v večini zadovoljna, kar se je pokazalo v pogovoru po projekciji. Ni mi ušlo tudi dejstvo, da sva bila tam samo dva moška. Človek se vpraša – zakaj?

Marko Nakrič

Gostujoči kolumnist:
Darij Zadnikar

**ODSPODAJ IN Z
LEVE, OD TAM,
KJER JE SRCE**

foto: osebni arhiv

OD 11. SEPTEMBRA DO BORZNEGA ZLOMA

020
KRALJI
ULICE

Priče smo zlomu verskega fundamentalizma, čigar rojstvo simbolizira 11. september. V mislih nimam napada islamskih fundamentalistov na ZDA leta 2001, temveč krvavi vojaški udar v Čilu leta 1973. General Augusto Pinochet je ob asistenci ameriške Cie in korporacij, kot je ITT, zrušil demokratično izvoljeno socialistično vlado Salvadorja Allendeja. Verski fundamentalizem, ki je tu zavladal na temelju tisočih pobitih, izginulih, mučenih in zaprtih, ni sledil niti oznanjenju Jezusa niti Mohameda. Gre le za skrajno izpeljavo globalne vere sebičnosti in pohlepa, ki ji pravimo kapitalizem. Gre za vero, ki upravičuje prisvajanje družbeno proizvedenega bogastva v roke vladajočih elit. Pinocheta in njegovo diktaturo je ideološko podprl nazadnjaški guru liberalizma, Friedrich Hayek, a še pomembnejša je bila praktična podpora, ki so jo nudili nobelovec za ekonomijo, Milton Friedman, in njegovi »fantje iz Chicaga«. Čile jim je bil ekonomski (politični in socialni) laboratorij za nove ideje liberalizma. Neoliberalizem je ekonomska in politična ideologija, ki je prepričana, da je blaginja možna le na osnovi svobodnega podjetništva posameznikov. Zatorej mora biti v družbi zajamčen institucionalni okvir za absolutno privatno lastnino ter popoln svobodni trg. Vloga države je le v tem, da to dvoje ščiti z represivnim aparatom. Če tega trga ni na področjih, kot so to na primer

zemlja, voda, izobraževanje, zdravstvo, socialno zavarovanje, onesnaženje, potem mora država tudi tu zagotoviti interes privatne lastnine in delovanje trga. Skratka, edini družbeni kriterij je profit. Vere, da svobodna in nevidna roka trga postavi vse na svoje mesto in omogoči neomejeno rast blaginje, da sama zase vzpostavlja nekakšno harmonijo, ne podpira nobena zgodovinska izkušnja. Nasprotno: zgodovina liberalizma nam priča o velikih monopolih, zlomih in krizah ter vojnah. V takšnem sistemu je človek človeku volk, kjer vlada vojna vseh proti vsem.

Velja napačno prepričanje, da je Friedmanov model prispeval h gospodarskemu razcvetu Čila pod diktaturo. To se ne sklada z dejstvi. Gospodarska situacija se je poslabšala in ljudje so trpeli ne zgolj pod vojaškim škornjem, ampak tudi pod diktaturo ekonomske »svobode« (beri: nebrzdanega kapitalističnega izkoriščanja). Šele ko je diktator nagnal »fante iz Chicaga« in se celo poslužil ukrepov predsednika, ki ga je ubil, se je gospodarstvo v osemdesetih popravilo. A mit o »uspehu« friedmanskega neoliberalizma je obstal in začel se je njegov globalni pohod. Začela se je četrta svetovna vojna (tretja naj bi bila »hladna«), kjer se je največkrat pobijalo s finančnimi bombami in je multinacionalni kapital skoraj neovirano plenil vsa bogastva na planetu. Ne glede na ceno uničevanja okolja in rastočo revščino, ker so se bogastva družb stekala v privatne žepe. Če se je kdo temu postavil po robu, je vojaško intervenirala zaščitnica »svobodnega sveta«. Vojaškim diktaturam, ki so odprle nacionalna bogastva bogatenju megakorporacij in špekulantov, je sledila »tranzicija«: Jelcinova Rusija, ki je na truplih stotisočev obubožanih rojevala milijarderje, Kitajska po Tiananmenu, Južna Afrika, kjer je demokracija poglobila socialno neenakost, in vse do podjetniških vojn, kakršna je zadnja v Iraku.

Vse manjša vloga države, v primerjavi z megakorporacijami in turbofinančnim kapitalom, je zmanjšala vlogo

javnih političnih elit v primerjavi z anonimnimi korporacijskimi direktorji in drugimi bogataši. Politiki morajo le z upravljanjem represije in zmanjševanjem davka na dobiček garantirati koristi kapitalistov. Tako daleč, da so megakorporacije osvobodjene plačevanja davčnih bremen. In tako daleč, da je usposobljenost politikov irelevantna. Za predsednika najmočnejše države bi lahko izvolili tudi bebca. Dokler delujeta trg in represivni aparat, je vse OK. Demokratične volitve so prav tako irelevantne. Ljudem se prodaja spektakel. V resničnostnih šovih cepetajo vodje političnih strank in tekmujejo, kateri je v šestdesetsekundnem terminu bolj žaljiv ali dopadljiv. Itak so zavezani bogatašem in ne ljudstvu. Slednjega bodo nategnili s pomočjo marketinških potegavščin, ki jih bodo financirali prvi.

Ne glede na to, da obstajajo kritike in globalni upori proti neoliberalizmu, pa ta deluje, dokler množice verjamejo. Ko krščanstvo konec osemnajstega stoletja ni več zmoglo opravičevati razlik v Franciji, je začela igrati giljotina. Danes so razlike in krivice bistveno večje. Zato je treba ljudstvu dajati kruha in iger oziroma avtomobile, cunje, LCD-televizorje, supermarkete in kabelsko poneumljanje, tabloide, ceneno zanič pivo, instant sovraštvo, novodobne katoliške odpustke, seks brez erotike. To pa stane. In ko je treba plačati, se zlomi vera v neoliberalizem. Strah v očeh padlih prerokov je arhetipski strah pred giljotino.

Mislim, da je privošljivo zmagozlasje odveč. Vsi smo del tega sistema. Tudi tisti, ki vanj nismo verjeli. Spomnimo se, da sta bila nacifašizem in svetovna vojna odgovor na gospodarsko krizo s konca prve tretjine prejšnjega stoletja. Pa nas bodo zdaj rešili politiki, ki ne zmorejo drugega kot enominutnih zbadljivk in kirurško popravljenih nasmehov? Služabniki kapitala nas bodo rešili iz dreka, v katerega nas je pahnil kapital? Zaenkrat rešujejo svoje delodajalce s prelaganjem bremen na svoje volivce. Njihov strah je upravičen!

**ZAČELA SE JE ČETRТА SVETOVNA
VOJNA (TRETJA NAJ BI BILA
»HLADNA«), KJER SE JE
NAJVEČKRAT POBIJALO S
FINANČNIMI BOMBAMI IN JE
MULTINACIONALNI KAPITAL
SKORAJ NEOVIRANO PLENIL VSA
BOGASTVA NA PLANETU.**

foto: osebni arhiv

Pamflet:

PA NE OKOL GOVORT

Črtomir Clonsky

MIRANČKI IN JUGOSLAVIJA

Hja, dragi moji, obstaja več poti v socializem ali realsocializem. Nekatere so humane, druge pa zločinske, kot na primer usoda ugrabljenih otrok iz časov grške državljanske vojne, ki so jih nesli v Jugoslavijo, bivšo NDR, Madžarsko in drugam. Pri nas na Jančah pa so živeli mali svetlolasi Švedi, Luksemburžani in njih kloni (mimogrede: kloni so tudi ljudje).

Miran I. je bil malce genialen, svetlolas otrok, ki je govoril že v zibki, pozitivni eksemplar, risal je hude moderne avtomobile in vesoljske ladje, šopali so ga z demetrini; izginil neznano kam! Miran II. je bil temnolas – hudo bolan na pljučih, potem mu je nek zlobni tip še pušnil cigaretni dim v usteca, izginil v zaprtem območju Kočevskega Roga. Miran III. pa je bil baje klon, ki je preživel vse tegobe. Na primer Š. S. ga je natepla s koprivami po rokah, dobil je osnovnošolsko matematično nagrado, kot je Vegovo priznanje, celo študiral, odslužil JLA, preživel poniževanje v trenažnem centru – t. i. UPK Polje (po krivici in zaradi lažne prijave), naredil nekaj inovacij in celo obiskal prvo deželo socializma.

No, to so manj znani primeri zločinske dejavnosti, hja, kaj vem koga, kake obveščevalne? V Ljubljani pa je v sedemdesetih letih izginil tudi švedski lektor, poliglot. In baje med drugo svetovno vojno na Madžarskem sodelavec diplomata Wallemberga (reševal Jude, verjetno ste gledali filme po teh resničnih dogodkih). No ja, dragi moji: »Mama, use padatke!« Pravijo in pišejo, da je sončno alpska država raj za črne posvojitve, krajo otrok iz tujine.

Kdaj bo pravici zadoščeno? In ali bo posredovala Evropska unija ali druge humanitarne organizacije, ki niso sami sebi namen in ne ščitijo le bivših oficirjev ipd.?

Tukaj smo – ne po svoji volji – in hočemo le to, da se upoštevajo humana in ljudem prijazna demokratična načela in standardi Evropske unije. Vaši smo in nismo?

foto: Manilla M. Dobro

Roman in Žigažaga:

KRALJ IN KRALJ

MAJ KRALJ

NEKOČ RES BIL SI MOJ,
ZDAJ, ŽAL, TO VEČ NE BO TAKO,
POVZROČIL SI MI VELIKO BOLEČINO,
KO BIL V SRCU SI MOJEM.
PUSTIL SI MI PRAZNINO,
PROSIM TE LEPO,
NAJDI SI KOGA DRUGEGA,
DA DOPOLNIL BO MENE,
KAJTI JAZ POZABIL SEM NA TEBE.

VELIKI KRALJ

NEKOČ BOM DOČAKAL DAN
SVOJEGA PRIČAKOVANJA,
DAN, KO NAMENIL MI BOŠ TOPLINO,
SVOJO NEIZPROSNO MESEČINO,
KO PODARIL MI BOŠ SVOJO BOLEČINO
IN NAMENIL BOŠ PRAZNINO,
TAKRAT SE BO DAN IZPOLNIL,
TEBE BOM DOPOLNIL ...

ENIGME IZ STIGME

V tej številki vam bomo podrobneje predstavili program Svetovanje v zvezi z drogami in aidsom:

Prvi »hot-line« v zvezi z drogami in aidsom, ki je začel z delom že leta 1992, je tudi eden od temeljnih programov Društva Stigma. Svetovalna linija (01 430 12 00) deluje vsak delavnik od 9. do 16. ure. Na razpolago je vsakomur (uporabnikom drog, staršem, sorodnikom, partnerjem, sovrstnikom), ki se v danem trenutku sooči s problemom ali sumom glede uživanja drog ali vprašanji v zvezi z nevarnostjo okužb.

Največkrat je potrebno nuditi pomoč že pri interpretaciji in oceni problema ter načrtovanju reševanja le tega – to velja predvsem za primere, ko nas zaradi drog kontaktirajo posredno prizadeti. Gre za iskanje optimalnih rešitev, ki se pokažejo kot realno dosegljive. Te lahko vključujejo motiviranje za različne terapevtske postopke: vključitev v bolnišnični program detoksikacije ali pripravo načrta za samodetoksikacijo (»do it yourself detox«); vključitev v druge terapevtske programe ali komune. Pri tem upoštevamo vse različne možnosti glede zastavljenih ciljev ter postopkov, metod in služb na področju drog.

V okviru zmanjševanja škodljivih posledic drog nudimo možnost razmisleka o manj tveganih pristopih (varnejše injiciranje, prehod na substitucijsko zdravljenje, upoštevanje drugih mehanizmov, ki omogočajo večjo samokontrolo in izogibanje poškodb zdravja).

Svetovanje vključuje tudi področje

varnejše spolnosti, pomoč pri rekonstrukciji tveganja pri spolnih odnosih, ter s tem zagotavlja možnost anonimnega pogovora v smeri razbremenitve stresa, ocene problema ter informiranja o možnostih anonimnega testiranja na virus HIV (postopek testiranja, posredovanje informacij o različnih vstopnih pogojih in postopkih uveljavljanja pravic, kontaktni naslovi in telefonske številke odvisnih mest za testiranje). S tem želimo doseči tudi večjo promocijo anonimnega testiranja in osveščenost glede preventive aidsa. Na splošno je svetovanje oblika strokovne podpore vsem zainteresiranim, ki so vpleteni ali pa imajo probleme na omenjenih področjih. Svetovanje pomeni sprejemanje osebnih stališč in dvomov, ki se porajajo v vsakem konkretnem primeru ter pomenijo osnovo za skupno iskanje rešitev. Na skupnem iskanju rešitev temelji tudi odnos uporabnika in svetovalca. Med svetovanjem želimo posameznika spodbuditi k bolj transparentnemu razmišljanju, mu omogočiti prodornejšo avtorefleksijo, s tem pa tudi sprejemanje lastnih odločitev in večanje odgovornosti. Svetovanje drugemu pomeni predvsem to, da skupaj iščemo izhod iz stiske, v odločilnih trenutkih pa posameznik sam sprejema odločitve, sam sprejema odgovornost, ob tem pa ve, da mu je opora svetovalca ves čas na voljo. V tem kontekstu lahko seveda predlagamo tudi najbolj ustrezne oblike dodatnih

strokovnih obravnav, ki jih ponujajo službe na tem področju.

Ker gre v praksi največkrat za situacijsko, s krizo pogojeno svetovanje, želimo zmanjšati stisko in občutja nemoči pri posameznikih, ki uživajo droge oziroma so posredno prizadeti (starši, partnerji, znanci). Skušamo preprečevati tudi nastop neželenih (sekundarnih) posledic uživanja drog oziroma omogočiti njihovo omilitev, če so te že nastopile.

V okviru družinskih odnosov gre za preprečevanje oziroma razreševanje posledic t. i. »temeljnega nesporazuma«, motene komunikacije, tudi neustreznega vsiljevanja pomoči, kar se kaže v družinski drami, nezaupanju, opustitvi vsakršne pomoči in drsenju v vlogo »džankija«. Želimo preprečiti razdiralno vedenje in delovati v smeri dedramatizacije oziroma doseči jasnejšo artikulacijo problemov in motečega vedenja. Šele na tej podlagi se sploh kažejo možnosti za spremembe in večanje odgovornosti za dejanja. Odraščajoče generacije mladih (pa tudi starejših), se zmeraj znova srečujejo z odprtimi vprašanji in usodnimi dilemami v povezavi z naraščajočo uporabo drog, nevarnostmi, ki jih prinašajo medvrstniški odnosi v povezavi z drogo in s tvegano spolnostjo.

Uporaba drog predstavlja tveganje v različnih pogledih. Pri nekaterih drogah direktno zaradi nevarnosti »ritualov« skupnega injiciranja (nevarnost okužb), drsenja v zasvojenost in nevarnosti predoziranja, v ostalih primerih lahko tudi indirektno zaradi sprožilnih mehanizmov v smeri tvegane spolnosti (lastnosti substance, počutje, okolje, to je »drug, set and setting«).

Možnost hitrega, vsem zainteresiranim takoj dostopnega svetovanja je realna in tehtna potreba, ki jo v praksi realiziramo na način »prijazne službe«, brez moralističnega vpletanja v osebne izkušnje, predvsem s cilji razreševanja nastalih problemov ter njihovega preprečevanja.

Ljudem želimo sporočiti, naj ne omahujejo pri iskanju pomoči. Svetovanje je anonimno in brezplačno. Poleg telefonskih pogovorov je možno tudi osebno svetovanje, potreben je le vnaprešnji dogovor. Poleg tega je možen tudi svetovalni kontakt na e-naslovu: drustvo.stigma@siol.net.

Dare Kocmur, svetovalec

SVETOVANJE DRUGEMU POMENI PREDVSEM TO, DA SE POSAMEZNIK V ODLOČILNIH TRENUTKIH SAM ODLOČA ZA SPREMEMBE PRI SEBI IN ZA SPREMINJANJE SVOJIH ŽIVLJENJSKIH RAZMER.

Gogijeva kolumna:

PIJANEC JE ZELO TEŽEK POKLIC

Po odsluženi zaporni kazni sem se odločil, da se bom spremenil. Poiskal sem podnajemniško sobico in začel občasno delat. Barval sem napušče, fasade, polagal keramične ploščice in opravljal manjša gradbena dela. Bil sem priden dečko. Izogibal sem se parka, kajti če se hočeš spremenit, moraš zamenjat okolje.

Pa sem eno leto bil tako lepo priden, a ker me moja preljuba usoda ni pustila na miru, se je ta idila sprevrgla v katastrofo. Poškodoval sem si hrbtenico. Konec sanj o normalnem življenju. Ostal sem brez sobice in začel prekomerno pit. Zopet sem bil na dnu. Zopet sem bil klošar. Po trgovinah sem nehal krast in sem začel fehtat. Živel sem v eni zapuščeni kolibi, preoblačil in hranil sem se pa na Karitas.

Nisem bil več samotar in nisem se več živcirjal. Bilo mi je vseeno. Sprejel sem življenje takšno, kot je. Začel sem prodajat Kralje ulice. Bolj dostojno je, kot pa fehtaje. Pa še pit ne rabiš toliko. Veste, pijanec je zelo težek poklic ... še zdravju škodi. Naj vam iz svoje zakladnice spominov opišem svoje prvo srečanje z mariborskimi klošarji. Leta 1988 sem ostal na cesti. Bil je 4. 6. 1988, moj rojstni dan. Bil sem brez cigaret, brez denarja. Bil sem jezen, kaj jezen – besen. In take »židane« volje ga jaz pičim čez občinski park. Tam so kot vedno sedeli klošarji. Poznali so me na videz, saj sem jim kdaj pa kdaj dal za kak litrček.

Njihov vodja, pokojni Finta, me je vprašal, zakaj sem jezen. Povedal sem mu in povabil me je med njih. Z njimi sem svoj rojstni dan praznoval celih šest mesecev. Zelo razvlečeno praznovanje, a ne? Dnevi klošarjenja so enolični. Pijača, pijača in še enkrat pijača. Jedača po potrebi in čistoča tudi. Smrdel sem kot vinski sod. Ako si me dolgo vohal, si bil zastonj pijan. No, po šestih mesecih takšnega življenja mi je prekipelo. Torej: čas za spremembo. Začel sem krast. Pa ne revežem, ampak državi. Kradel sem po naročilu. Ako je nekdo potreboval obleko, jo je dobil po polovični ceni, ako je potreboval kasetofon, ga je dobil po polovični ceni. Kradel sem vse, kar so pač ljudje potrebovali. Verjetno se sprašujete, če so me kdaj dobili. O, ja. To k temu »kšeftu« spada. To je rizik, na katerega je treba računat. Vendar so me ujeli le redko ... in vedno sem »delak«

Tjaša Žurga

sam. Redkeje pride do napake. Danes več tega ne počnem, pa ne zato, ker bi me bilo strah. Ne. To periodo življenja sem zaključil. Bilo je dinamično, moji malenkosti enoličnost škodi. Vsake toliko časa pač spremenim način življenja. Mi vsaj dolgčas ni. No, kljub temu sem spal zunaj. Takrat sem imel štiri »spalnice«. Torej, kjer me je zahkljala noč, tam sem spal. A tisti čas sem rad bil »mafiozo«. Godilo mi je, da so me poznali in spoštovali. Imel sem renome in imel sem ime, ki je nekaj veljalo. Ja, lepi, a tudi napeti časi. Logično je, da ko se začnejo širiti govorice, to prej ko slej pride na ušesa plavim angelom. In ti osebkci so zelo jezni, ako ne vedo vsega. Se spomnim, ko sem dobil »flaster«. Da pojasnim. Dva policaja v civilu sta hodila za mano. Zavohal sem ju v drugi gostilni in si rekel, no, pa se pojdimo slepe miši! Vozil sem ju po vsem mestu, točneje od gostilne do gostilne. Ko mi je sprehajanja bilo dovolj, sem se odločil za pobeg. Izbral sem gostilno z dvema vhodoma. Pri šanku sem naročil pivo, počakal, da je prispelo moje »spremstvo«, ter glasno oznanil, da grem scat! Pri WC-ju je bil drugi izhod in Gogija je vzela megla. Bog ve, kako sta ta dva gospoda bila dobre volje, ko sta ugotovila, da me več ni! Jaz sem se nasmejal do solz.

To je bil samo eden od mnogih primerov zasledovanja. Včasih so si

vzeli ves teden časa za mojo malenkost in takrat nisem delal nič. Ker pa te gospode plačuje država, so ponavadi zasledovanje ustavili. Zakaj bi hodil za človekom, ki ne počne nič kaznivega? Zguba časa in davkoplačevalskega denarja. Pa niti ni potrebno biti ne vem kako pameten. Edina nevarnost je izguba živcev, če pa sprejmeš to kot igro, nevarnosti skorajda ni!

Tile gospodje v plavem so mi zakuhali zelo zelo veliko godljo, vendar vam bom to opisal v naslednji številki. Sedaj se vam le iz dna srca zahvaljujem, ker kupujete ta časopis. Z nakupom pomagata vsem ljudem, ki živijo v bedi. In kolikor vem, so prijazni, nasmejani kljub življenju, ki ga živijo!

Lep sončen pozdrav, zimo pa mrzim!

Goran Šrok - Gogi

DVA POLICAJA V CIVILU STA HODILA ZA MANO. ZAVOHAL SEM JU V DRUGI GOSTILNI IN SI REKEL, NO, PA SE POJDIMO SLEPE MIŠI! VOZIL SEM JU PO VSEM MESTU, TOČNEJE OD GOSTILNE DO GOSTILNE.

KJER VRTNICE SVETEGA FRANČIŠKA CVETIJO, BRNIJO ULIČNE SVETILKE

024
KRALJI
ULICE

Konec letošnjega februarja smo v društvu dobili obisk s Hrvaške. Skupina zagnanih Rečanov in Rečank, ki svoje proste ure podarjajo tudi Zavetišču za brezdomce »Vrtnice svetega Frančiška« (Prihvatališče za beskučnike »Ruže svetog Franje«), nas je poiskala, da bi izvedeli več o našem društvu, organizaciji, predvsem pa o časopisu, ki ga izdajamo. Ob sproščenem druženju smo si izmenjali poglede na svet, »naša« stran je dala svoje časopisne izkušnje, predloge, njihova pa podporo in obljubo, da nas povabijo čez mejo, ko bodo izdali časopis in zaorali cestno hrvaško ledino.

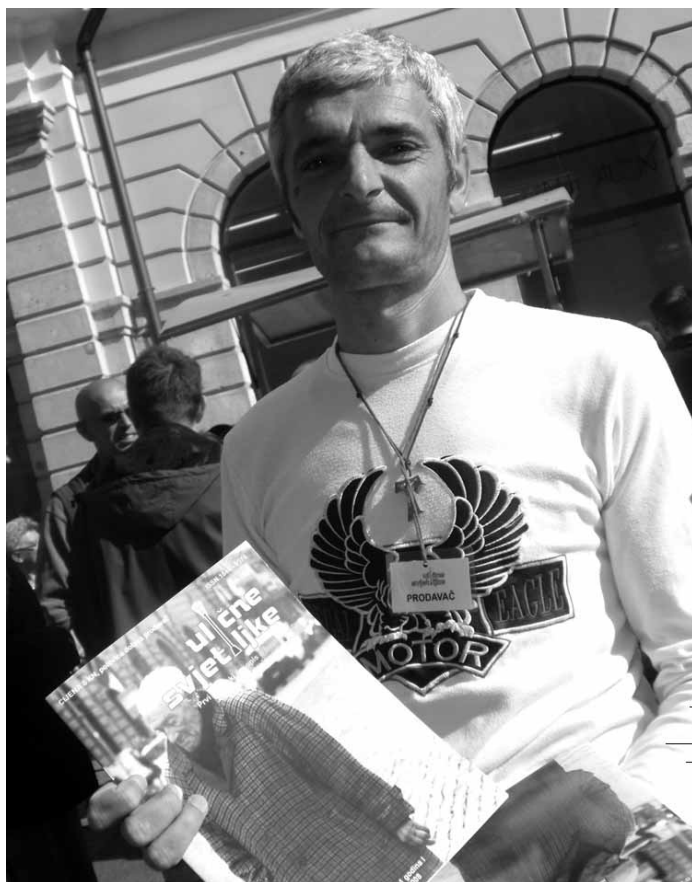
Torej: 24. september 2008 je dan, ko je Hrvaška rodila svoj uličnik ter ga krstila za Ulične svetiljke oziroma Ulične svetilke po naše. Širni javnosti ga je pokazala isti dan na Korzu, osrednjem reškem trgu, kjer bi švigale bliskavice, če bi iz oblakov deževalo, tako pa je na soncu odmevalo le škljocanje mnogih pripomočkov za lovljenje slik.

Z Janezom sva se v ranem jutru tistega dne z vlakom odpravila na povratni obisk v Reko, da jim izročiva čestitke, si tudi sama priskrbiva svoj še rahlo od »včerašnjega« tiska topel izvod ter da izveva kaj več. Na Kozru je bilo živahno kot v čebelnjaku, zadovoljstvo, da jim je uspelo pripeljati idejo do končnega, dvaintridesetstranskega izdelka, pa so kazali nasmeški vseh v ta ustvarjalni proces vpletenih.

Prva naklada vsebuje tisoč tiskanih primerkov, v začetku pa načrtujejo štiri izdaje letno, je povedal urednik Siniša Pucić. Naslednja številka naj bi izšla okoli božiča. Časopis je mogoče kupiti za osem kun (prodajo bodo iz Reke širili tudi v druga hrvaška mesta), od tega gre polovica v žep prodajalca, kot je v praksi že pri nas.

Prve Ulične svetilke vsebujejo več člankov o organizacijah oziroma zavetiščih, ki se ukvarjajo z reševanjem brezdomske problematike, več strani je

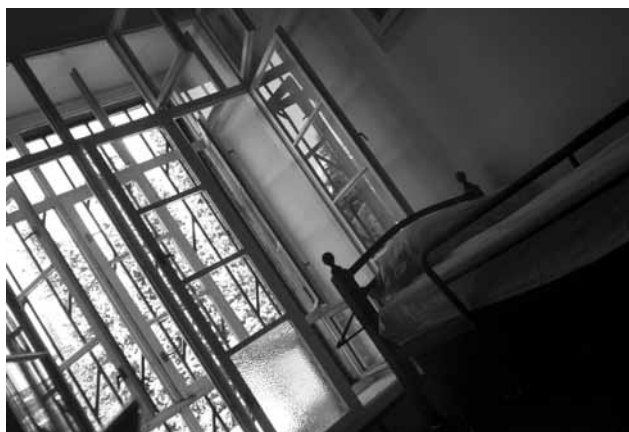
namenjenih temam prostovoljnega dela in organiziranju prostovoljskih akcij, življenjskim zgodbam, intervjujem, razvedrilu in še čemu. Nasploh je vtis, da je poslanstvo Uličnih svetilk tudi po vsebini – ne le po načinu prodaje – precej podobno tistemu, za katerim stremimo Kralji ulice. Na svetu je med cestnimi časopisi namreč mnogo takih, ki se, razen po tem, da ga prodajajo brezdomne osebe, vsebinsko in oblikovno ne razlikujejo od tistih, ki jih je moč kupiti v kioskih. Po tiskovni konferenci so naju gostitelji povabili na ogled Zavetišča za brezdomne »Vrtnice svetega Frančiška«, ki je sedaj hkrati tudi naslov njihovega uredništva in mesto, kjer poteka distribucija časopisa. Zavetišče v sklopu cerkve deluje od lanskega marca. V dveh sobah je na voljo enajst postelj. Poleg kuhinje, toaletnih prostorov in shrambe imajo tudi prostor za pogovore z bogom, kapelico. Vtis je pustil sledove o veliki snažnosti in dobri organizaciji.

Prodajalec Antun s ponosom v rokah

Mrgolenje v središču Reke z urednikom na sredini

Pogled iz zavetišča

DRUGE VOLITVE PREDSTAVNIKA PRODAJALCEV

Večino delovne sile v zavetišču predstavljajo številni prostovoljci in prostovoljke, uradno zaposlena je le vodja Vilma Mlinarić, ki krmari vso zavetiščno organizacijo. Zavetišče, kot vsako drugo, ima svoj hišni red in urnik. Odprto je vsakodnevno od 7. do 12. ure (ob nedeljah od 7. do 8. ure) ter od 19. do 22. ure, ko se zaklenejo glavna vrata. V kapeli zavetišča zjutraj in zvečer poteka molitev. Poleg časopisa so v zavetišču ustvarjalni tudi na drugih področjih. Uporabniki svojo energijo lahko sprostijo ob urejanju vrta, likovni delavnici ali ob socialni obrti, ki jo predstavlja izdelovanje spominkov ter prodaja le-teh. Ker je čas obiska potekel v štirih urah, vlak pa že stal na peronu, so ušle najverjetneje še mnoge podrobnosti in zanimivosti, ki jih ponujata reško domovanje in ustvarjanje brezdomnih duš, ki bodo morale počakati, da jih odkrije kdo drug. Na tem mestu Uličnim svetilkam želimo le še, da jim žarnice vesoljne podpore in navdiha nikoli ne bo potrebno zamenjati!

foto: Matilda M. Dobro

Eden od ročno izdelanih spominkov, ki smo ga prejeli

Saša Kacjan:

Smisel življenja je
ležanje na plaži.

Marko Nakrić:

S skupnimi močmi do
boljše in kakovostnejše
prodaje!

Aleš Verhovnik:

Volite zame, ker bodo
spremembe!

Damijan Sovec

MOJE IME JE JABOLKO — ZMANJŠEVANJE NEENAKOSTI V ZDRAVJU ROMSKE POPULACIJE

V Radencih se je 24. septembra zgodila prva nacionalna konferenca z naslovom Zmanjševanje neenakosti v zdravju romske populacije. Konferenco so organizirali: Ministrstvo za zdravje, Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, Zveza Romov Slovenije in Svet romske skupnosti Slovenije. Udeležilo se je precej strokovnjakov s področja varovanja zdravja, drugih strokovnjakov, Romov in tudi nekaj medijev, ki so hitro odšli.

Po uvodnih pozdravih se je nadaljevalo z romskim plesom in pesmijo »Moje ime je jabolko«, hkrati pa so se delila jabolka za udeležence. Konferenca je bila sestavljena iz štirih večjih sklopov. Začela se je s položajem Romov v Sloveniji in Evropi, nadaljevala s socialnimi determinanti in zdravjem romske skupnosti ter zmanjševanjem neenakosti v zdravju romske populacije. Konferenca se je zaključila s tremi različnimi delavnicami ter povzetki delavnic in

priporočili vodij delavnic.

Glavne ugotovitve so, da so precejšnje razlike v zdravju med romsko populacijo in ostalim prebivalstvom in da so tudi razlike med Romi sami. V kratkem bo izšel tudi zbornik prispevkov, ki so bili predstavljeni na konferenci. Obljuba organizatorjev je bila, da bo konferenca postala tradicionalna.

Bojan Kuljanac

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

026
KRALJE
ULICE

Beraška nesreča vsepovsod

V zadnjem času je postal naval beračev na naše mesto tako velik, da so že skoraj upravičene pritožbe proti tej nadlogi. V Kranju n. pr. je njihov »uradni dan« petek. Na ta dan obišče posamezne trgovine in privatne urade do 100 in še več beračev, potrebnih in nepotrebnih. Vrh tega se pa med tednom oglasi še vsak dan kakšen prosjak, tako da pravzaprav ni ves teden miru pred temi obiski. Poznamo naše ljudi in njihovo darežljivost ter vemo, da radi pomagajo potrebnim; zato smo tudi prepričani, da ne tarnajo nad beraško nadlogo radi kakih egoističnih ozirrov, ampak jih k temu silijo popolnoma drugi oziri. Ravno sedaj, ko se bliža zima, je to vprašanje še bolj pereče, in ne bo na odmet, če se cela javnost pozanima za to res važno vprašanje.

Dejstvo je, da imajo naše občine precejšno število starih iznemoglih in revnih ljudi, ki so izključno vezani na milostino dobrih ljudi. Za take navadno skrbi občina na ta način, da jim določi pri vsaki hiši gotovo število dni prehrane in prenočišča. Takim bi bila torej potrebna samo še obleka. Za to naj bi skrbela deloma občina, deloma pa dobrodelne organizacije, kjer te obstojajo. Tako bi izostala vsakršna potreba beračenja pri teh revežih. Drugače je seveda z brezposelnimi, ki so še dela zmožni. Ti reveži so res večkrat prisiljeni beračiti, da si ohranijo golo življenje, čeprav bi tudi tega ne bilo ravno treba snižati tolikih delavskih ustanov javnega in privatnega značaja, da jim niti imen ne »emo.

Te ustanove naj bi predvsem posegle odločilno v to vprašanje.

Veliko se je že pisalo o tem perečem vprašanju in naš »veliki besednik« Finžgar nam je posvetil prav v globino te naše narodne rane. Kljub temu se nam zdi, da se naša javnost prav nič ne zmeni, da bi to vprašanje dokončno re-

šila. Kdor dobiva dan za dnem take obiske in gleda med resničnimi reveži tudi prave profesionalne potepuhe, ta ne more ostati ravnodušen. Danes je prosjačenje postalo nekaterim ljudem zelo doprinosen poklic. Najbolj žalostno pa je to, da starši pošiljajo svoje otroke na beračenje. To so otroci v predšolski dobi od 5 do 7 let. Kaj vendar misli naša oblast, da dopusti in mirno gleda kako se otroci že v mladostni dobi uče pohajkovanja in brezdelja? Kdo bo takega otroka, ko doraste, učil dela? Ali ne bodo nekdo ti nesrečneži pošli prisilne delavnice in ječe? Ne zapirajmo oči pred tem vprašanjem! Če že drugega ni mogoče storiti, potem naj še vsaj otrokom prepove in prepreči beračenje. Tudi ni treba, da nekateri prosjaki v največjem mrazu vodijo s seboj male otroke napol golo, ne vedno iz potrebe, ampak popolnoma v reklamne svrhe.

Apeliramo na naše občine, da skličejo anketo glede rešitve problema beračenja. Pri tej anketi naj bi sodelovale predvsem naše humanitarne organizacije, katere gotovo vodijo ljudje globokega socialnega prepričanja pa tudi zdravega in treznega vzgojnega prepričanja. Ne gre tukaj samo za to, kaj bo oni ali ta nesrečneš danes jedel, ali kje se bo v trdi zimi ogrel. Tu gre za vse večja in važnejša vprašanja, za vzgojo teh revežev in za njih bodočnost.

Občine naj bi si resno stavile vprašanje: ali ne bi bilo mogoče, da vsaka občina svoje reveže sama »reskrbi« ter ima pri tem tudi kontrolo nad njimi? Mogoče bi se dalo to izvesti tem lažje, če bi srezka načelstva ne dovoljevala pobiranje milodarov ljudem ki prihajajo k nam iz cele države. Ti naj bi skušali premestiti olajševanje svojih težav v svoj domači kraj.

Verujemo, da se bodo naše osebe ki imajo dovolj vpogleda v težko socialno stran tega vprašanja in da to res ne bo ostalo samo ideja, ki ne bi našla svojega ostvaritelja.

Gorenjec, 16. 11. 1935.

ODNOSI MED KUPCI IN PRODAJALCI KRALJEV ULICE

Sprašuje brezdomec Roman, odgovarja kupec Miha

Kdaj si prvič slišal za Kralje ulice?

Opazil sem neke revije, ki so se prodajale na ulici, nikoli pa si jih nisem podrobno ogledal, dokler nisem spoznal tebe v Plavi laguni in prebral Kralje. Zelo zanimiv časopis o življenju brezdomcev, ki ga redno kupujem od tebe od marca 2008.

Miha, kaj si misliš o meni kot prodajalcu Kraljev ulice?

Ne da bi te hvalil, ampak imaš v redu pristop. Kdor gre mimo tebe, ga vedno pozdraviš, ne siliš v nakup. Sam pa tudi veš, da se večkrat zjutraj dobiva na kavici, poklepetava ...

Prosim te, če mi poveš svoje mišljenje o drugih prodajalcih.

Nimam posebnih izkušenj, lahko pa povem, da je enkrat v centru, točno na Čopovi ulici, mlad fant v roki držal enega Kralja. Bil je zelo vsiljiv, vendar pa mu nisem dal nič ter mu odgovoril, da že imam »svojega« prodajalca.

Kaj bi sporočil ostalim bralcem?

Podpirajte revijo in prodajalce, ker je revija res zanimiva, obsega veliko področij, od kulture, športa, do literature ter nekaj humorja.

Ali si bil kdaj v dnevnem centru Kraljev ulice?

Vem, kje se nahaja, toda v njem še nisem bil. Lahko pa bi se zmenila in bi si ga skupaj ogledala.

Prej si mi v klepetu omenil svojo glasbeno skupino z imenom One out of hell. Ali bi bila pripravljena sodelovati z nami?

Fantom sem omenil tebe in Kralje, zelo so bili navdušeni in smo pripravljene sodelovati na kakšnem vašem dogodku.

Miha, hvala ti za odgovore, želim ti veliko uspeha v nadaljnjem življenju. Vem, da to želiš tudi ti meni.

Roman, hvala enako. A imaš zdaj čas, da greva na kavo?

PISMA BRALCEV

LEPO POZDRAVLJENI!

Najprej bi rada pohvalila vaš časopis, zelo je zanimiv in z veseljem ga prebere tudi moja družina.

Bistvo mojega pisma pa je, da vam povem, da niste le Kralji ulice, ampak Kralji sveta! To, da ste pobirali odvržene igle in s tem obvarovali veliko otrok in živali, je zelo zelo pohvalno! Ne poznam nikogar, ki bi naredil kaj podobnega ...

Hvala za prijazne nasmehe ob prodaji časopisa in hvala, ker varujete otroke in vse ostale pred nevarnostjo odvrženih igel.

Lep pozdrav!

Natalija

SPOŠTOVANI USTVARJALCI REVIE KRALJI ULICE,

moram priznati, da sem občasni bralec vaše revije, in kadar jo kupim, sem z vsebino zadovoljen, saj odpira teme, ki se jih druge publikacije večinoma izogibajo. Zanimive so življenjske zgodbe ljudi, ki so odrinjeni na rob družbe in jim v današnjem svetu iz kakršnihkoli razlogov pač ni uspelo.

Dal bi vam samo en nasvet, s katerim si morda povečate prihodke od izidov revij. Ali ste kdaj razmišljali, da bi v revijo vključili tudi oglase, kot jih imajo vse revije in zaradi katerih revije preživijo? Vem, da niste profitna organizacija in vam to ni v prvotnem interesu, ampak vseeno sem prepričan, da bi marsikatero podjetje oglaševalo pri vas, saj revijo večinoma kupujejo ljudje, ki imajo redni dohodek, so izobraženi, pa tudi naklada revije ni majhna ... Vi pa si s tem povečate prihodke in revijo naredite še bolj zanimivo.

Samo v razmislek, po poklicu sem namreč diplomirani ekonomist in mi je to padlo na pamet. Želim vam uspešno delo še naprej.

Lep pozdrav,

Igor Horvat

SPOŠTOVANI GOSPOD IGOR HORVAT,

najprej se vam opravičujemo za zakasnel odgovor, občasno se nam zgodi, da čeprav nismo profitna organizacija, komaj dohajamo sami sebe.

Kolenc OB

Veseli smo pohvale in nasveta glede oglaševanja v naši reviji, o katerem smo, odkrito povedano, že imeli precej burnih uredniških debat, vendar je prevladala anti-oglaševalska naravnost. Prednosti finančne podpore, ki bi nam jo prineslo oglaševanje, se tako zavedamo, zavedamo pa se tudi slabih strani. S tem, da ne oglašujemo takšnih vsebin, ostajamo neodvisni od zunanjega podjetniškega kapitala, ki posledično tudi ne more imeti nobenega vpliva na našo uredniško politiko in na to, kaj objavljamo in česa ne. Menimo, da je to – glede na trenutno medijsko politiko v Sloveniji in pritožbe novinarske srenje glede vpliva večjih podjetij na uredniško politiko medijev, vključno s tem povezanimi menjavami urednikov in novinarjev – kar lepa prednost.

Obenem nam je v ponos tudi dejstvo, da smo najbrž edina revija v Sloveniji in tudi eden izmed redkih cestnih časopisov na svetovni ravni, ki ne oglašujejo. S tem prihranimo tudi več še kako potrebnega »javnega« prostora za prispevke ljudi, ki so drugače odrinjeni na rob družbe in medijske sfere.

No, sicer pa se oglaševanju nismo popolnoma izognili – najbrž ste opazili, da v časopisu vsako številko objavimo t. i. anti-oglas (nadoglas), ki tematizira aktualne družbene problematike. A kaj, ko so na podjetniški strani le redki, da ne rečem: taki ne obstajajo, ki bi financirali tovrstno »oglaševanje«.

Za uredništvo,

Luna J. Šribar

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ BOMO OBJAVLJALI VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

19. 9. 2008 >> Pozdravček! Danes mi je v Šiški pred banko vaš prijazen prodajalec ponudil vaš časopis. Navdušena sem, ko ga ravnokar listam. Srečno še naprej.

Nova bralka – Klara

14. 10. 2008 >> Živijo! Časopis kupim z veseljem. Tudi izobraženi ljudje se lahko naučijo marsikaj od brezdomcev!

21. 10. 2008 >> Redkokdaj preberem vaš časopis, a vedno sem presenečen nad kakšnim zelo doživetim pisanjem. Prav v številki 29 so mi všeč predvsem anekdote. Resnični pripetljaji, iskrenost in spoštovanja vredno do večine Kraljev ulice. Pristrčno ter tudi spoštljivo je vsekakor prebrati članka gospoda Georgyja. Kar tako naprej, z entuziazmom in samokontrolo, le tako se daleč pride! Vaš občasni bralec iz Domžal, Zdravko

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Tanja San

028
KRALJI
ULICE

Glasba

KAJ: Punk rock koncert francoske skupine OpeNightmare
KJE: Tovarna Rog
KDAJ: 6. 11. ob 22h

KAJ: Klubski večer (glasba od 60's do 90's)
KJE: Kavarna Sputnik, Tržaška 128, Ljubljana
KDAJ: 7. 11. ob 21h in 12. 11. ob 21h

KAJ: Gostovanje čeških DJ-ev
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 14. 11. ob 22h

KAJ: Koncert skupine Ultra
KJE: Klub Roxly, Ljubljana
KDAJ: 29. 11. ob 22h

Tečaji

KAJ: DLIB, digitalna knjižnica Slovenije
KJE: NUK, Ljubljana
KDAJ: 5. 11. ob 10h

KAJ: Oblikovanje spletnega mesta
KJE: Kiberpipa, Kersnikova 6, Ljubljana
KDAJ: 12. 11. ob 19h

KAJ: Znanstvene bibliografije in citatni indeksi
KJE: NUK, Ljubljana
KDAJ: 18. 11. ob 10h

Razstava

KAJ: Razstava Igorja Bijukliča: Na rezilu horizonta
KJE: KUD France Prešeren, Karunova 14, Ljubljana
KDAJ: do 12. 11.

Drugo

KAJ: 3. mednarodni multimedijijski festival odprtih tehnologij
KJE: Kiberpipa, Kersnikova 6, Ljubljana
KDAJ: od 3. 11. do 11. 11. ob 19h

KAJ: Medgeneracijsko likovno-ustvarjalna delavnica
KJE: Dom občanov Nove Fužine, Preglov trg 15, Ljubljana
KDAJ: 4. 11. ob 15h

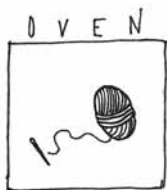
KAJ: Filmski večer
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 5. 11. ob 20h

KAJ: Škucove packarije (brezplačne gledališke predstave in delavnice)
KJE: Galerija Škuc, Stari trg 21, Ljubljana
KDAJ: 8. 11. ob 10h (do 27. 12.)

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! kraljiulice@gmail.com

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkič

V službi, kjer delate, boste spoznali nekoga, ki vam bo zelo všeč. Toda hkrati morate paziti, da vam ga ne bo odpeljala druga oseba, saj boste imeli z njim veliko sreče v življenju. Pazite na zdravje, ki je dragoceno, obenem pa tudi na denar!

Tudi za vas se obetajo boljši časi, zato se pustite presenetiti tako, da sledite tokovom svojih dobrih občutkov, ki vas bodo pripeljali do nečesa, ki se imenuje ljubezen. Sedaj dajte nadoknaditi vse tisto zamujeno – kajti to je za vas enkratna neponovljiva priložnost!

Po napornemu delu se vendar prileže počitek, toda tokrat z vašo ljubljeno osebo, s katero bosta preživela lepe in nepozabne trenutke. Tudi na finančnem področju se obetajo boljši časi, zato si privoščite vse tisto, kar si vaše srce zaželi.

Ljudem, ki so rojeni v tem znamenju – predvsem v prvi dekadi, se obetajo boljši časi, vendar pa morate paziti predvsem na svoje zdravje in počutje, saj bolezen nikoli ne miruje. V službi boste presenečeni nad neko osebo, ki vas bo še posebno očarala.

Ja, vi levi pa se boste morali potruditi pri osvajanju svojih dragocenih levinj, sicer ne boste imeli uspeha v prihodnosti. Kajti stari pregovor pravi: Ura zamujena ne vrne se nobena! Zato se priporočata pozornost in ažurnost na ljubezenskem področju!

Sedaj, ko ste si vendarle uredili svoje življenje, je prišel čas, da si malo oddahnete in se sprostite tako, kot vam ustreza. To je plačilo za trud, ki ste ga vložili v preteklosti – mar ni napočil čas tudi za ljubezenske spremembe?

OGLASNA DESKA

Lastniki psov! Vsem vam, ki vam za svoje ljubljence zmanjkuje časa, nudim pomoč pri vsakodnevnih sprehodih. Sem ljubitelj živali z veliko izkušnjami, čutom in ljubeznijo do psov. Termin in plačilo po dogovoru. Kontakt: 051 875 379, Jože

Prosim, če mi lahko podarite novejši telefon, rabljen računalnik in delujoče kolo z motorjem, ki ga potrebujem za prevoz na delo. Rad bi imel tudi mladega (večjega) psa čuvaja, le da ni ovčar, hrt ali bernardinec. Možno je manjše doplačilo z moje strani. Pišite na e-naslov kraljiulice@gmail.com in napišite, da je za Petra S.

Pred kratkim sem se končno s ceste preselila v sobo, zato sem brez vsega. Potrebno bi rabljeno (samo da dela) televizijo z anteno, posodo za kuhanje, posteljnino ter kakšna zimska športna oblačila ter obutev (konfekcijska številka 42-44, številka noge 42). Najbolj bi potrebovala elastične športne hlače. Že vnaprej se vam lepo zahvaljujem. Vesna, 051 218 457

Pozdravljeni! Lepo vas prosim, če ima kdo odveč prenosni računalnik. Vesel bi bil, če bi mi ga kdo podaril ali prodal po razumni ceni. Sem namreč invalid prve stopnje. Povozil me je vlak, ostala mi je samo leva roka, s katero bi lahko delal na računalniku. Tako bi mogoče tudi kaj zaslužil za svojo malo hčerko Tjašo. Zahvaljujem se vam in lep pozdrav.

Luka Knez in Tjaša Knez, kontaktna številka: 041 937 239

Čeprav se zima še ni pričela, so dnevi malce hladni, noči pa zelo. Drage bralke in bralce, ki imajo odvečne odeje, spalne vreče, zimsko obleko in obutev, zato prosimo, da nam jih darujejo. Hvala vsem, ki boste tako nekemu otoplili bivanje! Dnevni center Kraljev ulice: 059 022 503

Od 15. novembra bo v ulični prodaji tudi knjiga Meseno spoznanje: erotične zgodbe avtorja Franja Franciča. Vabljeni, da jo kupite pri svojem uličnem prodajalcu.

Nujno potrebujem prostor, kamor bi postavil počitniško prikolico, v kateri živim. Posestvo, kjer sem sedaj, lastnik prodaja! Kralj O'Tone Prvi, 031 727 500

PODARI PLOČEVINKO

V našem dnevnem centru na Poljanski 14 zbiramo aluminijaste pločevinke, zato vse bralke in bralce vabimo, da nam jih prinesete in na tak način prispevate k čistejšemu okolju, namesto da jih mečete v smeti.

Projekt Podari pločevinko poleg tega, da ekološko osvešča, tudi z zbranimi sredstvi podpira različne organizacije, med drugim tudi Kralje ulice.

STREET STRIPNIK 2! Pri vašem uličnem prodajalcu - za 2 EUR (polovico dobi prodajalec).

Kar nekaj časa bo škripalo v ljubezni in pri denarju, toda prišel bo nek preobrat, ki vam bo korenito spremenil življenje: namreč spoznali boste osebo, ki vas bo očarala - in tudi vaš finančni minister bo ozdravel, saj bo dovolj denarja pri hiši!

Ali ste že pomislili, da je napočil čas, da si odpočijete in date svoje možgane na pašo? Saj tako ne bo šlo več naprej: če boste nadaljevali s takim tempom, boste pregoreli! Vzemite si nekaj trenutkov zase in za ljubljeno osebo, ki že komaj čaka, da se strastno objameta!

Nekdo, ki ga sicer dobro poznate, vas ima zelo rad, le da si ne upa izreči lepih besed, ki jih sicer radi slišite. Ali morda veste, kdo je ta skrivnostna osebnost, ki ste ji všeč? Tudi strelcem se v tem mesecu obeta boljše življenje - na finančnem in ljubezenskem področju!

Čeprav ste zviti, kot so vaši rogovi, pa nimate uspehov tam, kjer si želite, zato bi bilo dobro, da se spremenite, saj vam bo to pomagalo pri ljubezni in na finančnem področju! Pazite na zdravje!

Ljubljena oseba komaj čaka, da vas vidi in da vas objame, saj se že nista videla dolgo časa. Napočil je čas, da se prepustita užitkom. Če boste pazili na svoje zdravje, boste imeli tudi denar!

Zvedeli boste neko novico, ki vas bo zelo presenetila in razveselila, zato si lahko daste duška! Ta novica bo na vas vplivala vse življenje, mar ste veseli tega? Tudi na finančnem področju se obetajo boljši časi!

030
KRALJI
ULICE

RAZVEDRILO

Dva kralja ulice se odločita, da bosta oropala banko. Gresta v banko in odneseta vrečo z denarjem. Tedaj eden od njiju vzame tudi manjši tranzistor. Nato reče prvi:

»Le čemu ti bo ta tranzistor?«

In drugi odgovori:

»Zato, da nama ne bo treba denarja šteti, bodo že po radiu povedali, koliko denarja sva ukradla.

Gregor B. Hann

**

Zjutraj Franceljna zbudi žena:

»Oh, ko bi ti vedel, kako je ponoči grmelo in deževalo!«

»Ojoj, me nisi znala zbuditi, ko v takih nočeh sploh ne morem spat!«

Fič

**

Vpraša doktor ljudožerca, zakaj je hotel narediti samomor.

Ljudožerec odgovori: »Sit sem ljudi!«

Zmajček

**

Zakaj ima slon dve luknji v rilcu? Za toplo in mrzlo vodo!

Gregor B. Hann

POZOR — NAGRADNA IGRA

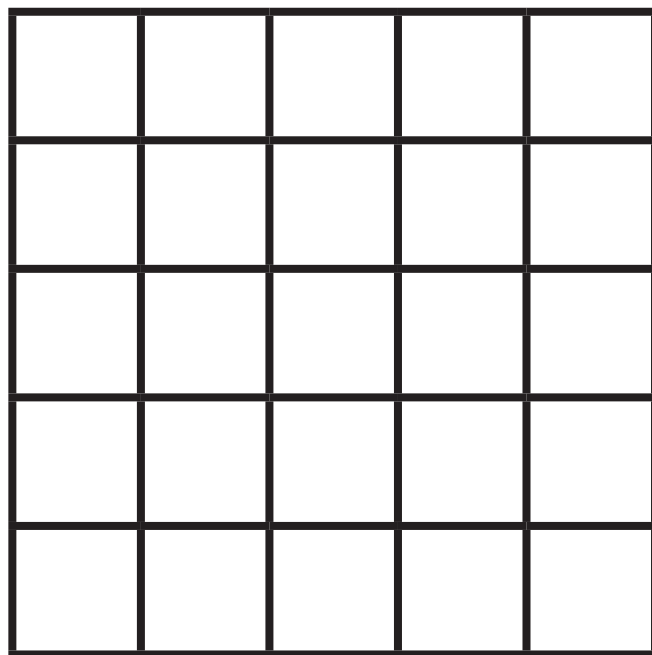
Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov Društvo Kralji ulice, Poljanska 14, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: stripovski zvezek Stripnik II, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca in Srečka Kosovela – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

MAGIČNI LIK

Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) vrsta slaščice;
- (2) vrsta enolončnice;
- (3) naprava, s katero policisti kontrolirajo hitrost na cestah;
- (4) livada ali loka v tožilniku;
- (5) ime Mojzesovega brata, po katerem se imenuje tudi njegovo duhovništvo.

SUDOKU

Navodilo za SUDOKU je preprosto: v vsak stolpec, v vsako vrstico in v vsak 3x3 kvadrat vpišite številke od 1 do 9, v vsakem stolpcu, vrstici ali 3x3 kvadratu pa se vsaka številka lahko pojavi le enkrat.

	3			8	7		1	4
	4		2			3		
9		5	6					
	2					8		
		3	4	6	8	1		
		8					6	
					6	4		9
		4			1		8	
3	6		8	4			2	

IN THE CITY!

NIX

GO TO THE STREETS
AND LOOKING ONE
KING 'OF THE STREET

HELLO! I AM NIXON!

NO! YOU ARE NOT NIXON!

YES! MY NAME IS NIK
SON! SON BECAUSE I
AM SON!?!?

NO, NO, YOU ARE NOT
NIXON I KNOW!?

WHY NOT? I HAVE SUN
IN THE HEAD!!!

NO, NO! YOU ARE
NOT NIXON!

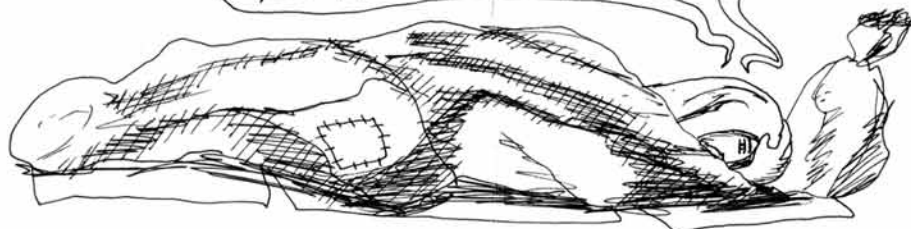

WHY NOT?!!!

BECAUSE I AM NIXON, YOU ARE NOT ALIVE!

YOU ARE DREAMER!

COPIES

END

DANILO

Biti ali ne biti? Imeti ali ne imeti?

